

Uredništvo in upravnništvo:
Maribor, Koroške ulice 5.
„STRAŽA“
Izhaja v ponedeljek, sredo in petek
popoldne.
Rokopisi se ne vračajo.
Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure dopold.
Telefon št. 113.

STRAŽA

Harčnina lista:
Celo leto 12 K
Pol leta 6 K
Četrt leta 3 K
Mesečno 1 K
Posamezne številke 10 v.
Zunaj Avstrije celo leto 17 K.
Inserati ali oznanila
se računijo s 15 vin. od 6 redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
jih velik popust.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 17. Maribor dne 9. februarja 1922. Letnik IV.

V nedeljo vsi na shode.

V nedeljo na shode S. K. Z.! Naši poslanci grede v nedeljo zopet skoro polnoštevilno med svoje volilce, da jim poročajo o zadnjih političnih dogodkih, zlasti o odgoditvi deželnega zbora.

Volilci! Že mnogokrat ste v teh resnih časih odločno povedali, da se mora spremeniti krivični sistem v deželi in da zaupate poslancem, ki se bore za to Vašo zahtevo. Storitve enako tudi v nedeljo! Zberite se v obilnem številu na naših shodih in govorite možato besedo: proti Slovincem ali preko Slovincem se v lepi zeleni Štajerski ne bo več vladalo. In če bomo stali v tem boju v tesno sklenjenih vrstah, vsi za enega, eden za vse, potem bo zmaga naša. Nič naj nas ne straši slabo vreme, ampak vsi korajžno in veselo na delo!

Kolikor doznajemo do sedaj, se vrše v nedeljo naslednji shodi:

Dovžje, po večernicah, dr. Verstovšek.
Hajdin, po rani maši, Ozmeč.
Št. Ilj, po večernicah, Žebot.
Sv. Marko niže Ptuja, po večernicah, Ozmeč.
Orehova vas, po večernicah, Pišek.
Sv. Peter pri Mariboru, po rani maši, dr. Korošec.
Pilštanj, po večernicah, dr. Jankovič.
Trbovlje, po rani maši, dr. Benkovič in Terglav.
Zreče, po večernicah, Novak.
Za v nedeljo dne 18. t. m. so že javljena naslednja shoda:
Gornja Radgona, ob 8. uri zjutraj, prof. Robič.
Kostriwnica, po sv. opravi, Vrečko.

V sinashode!

Kdo je kriv, da deželni zbor ne dela?

Kdo je zakrivil delanezmožnost in odgoditev deželnega zbora, pove nam s precizno jasnostjo članek, ki ga je priobčil v „Grazer Volksblattu“ z dne 8. t. m. voditelj nemških krščanskih socialcev deželni odbornik Hagenhofer. Prinašamo ga dobesedno:

„Obstrukcije smo smatrali vedno samo za sredstvo, katerega bi se smelo posluževati v parlamentarnem življenju k večjemu le takrat, če ni več drugega izhoda, s katerim bi se zamogla zaščititi kakšna očitna krivica v načelnih zadevah. Radi tega smo mi tudi koj s početka odkrito obsojali obstrukcije Slovincem v deželnem zboru.

Če se pa danes trdi, da so v prvi vrsti Slovinci krivi, da deželni zbor zopet ni postal delazmožen, tedaj to ne odgovarja resnici.

Kako je pa bilo v resnici z vso zadevo? Tako vprašujejo danes mnogi, ki so vsaj nekoliko pazno zasledovali potek pogajanj. Z opravičenostjo se je lahko pričakovalo, da bi se zamogel doseči sporazum.

Radi Wastianovega predloga, začevajočega izpremembo zakona o šolskem nadzorstvu, po katerem naj bi se bil izročil deželni šolski svet nemškimi svobodomiselnim, je stavila kršč. ljud. stranka predlog, da se naj da kmečkim občinam, ki nimajo do sedaj nobenega zastopstva, dva sedeža v deželnem šolskem svetu.

Tega predloga so se pozneje poprijeli tudi še Slovinci in so tudi sedaj zahtevali, da se ga sprejme. Vlada je izjavila, da bo predložila deželnemu zboru zakonsko predlogo, v kateri bi se vpoštevala ta zahteva, kakor hitro bi bil njen sprejem zagotovljen. Nadalje so zahtevali Slovinci, da se ustanovi na Spoknjem Štajerskem meščanska šola s slovenskim učnim jezikom. Bili so pa pripravljeni počakati z uresničenjem te njihove želje do prihodnjega zasedanja z ozirom na finančne razmere dežele, če se odloži v tem zasedanju tudi ustanovitev nemških meščanskih šol.

Toda vedna pogajanja med Slovinci in večino je z priznanja vrednim trdom vodil ekselencia grof Clary. Veleposestvo, kakor tudi večina nemških svo-

bodomiselcev je bila že tudi pripravljena vpoštevati zahteve Slovincem, le poslanec Wastian se je branil dopustiti sprejem nameravane vladne predloge o šolskem nadzorstvu. Trdil je, da bi se deželni šolski svet poklerikaliziral, če bi se dovolilo kmečkim občinam dva sedeža v njem in se mora že radi tega brezpogojno zabraniti, da bi stopil tak zakon v veljavo. Nadalje je Wastian zahteval, da bi ne smeli imeti vsi štirje deželni šolski nadzorniki, kakor je bila vladina želja, glasovalno pravico, ampak samo dva. S tem bi se naj doseglo, da bi v takozvanih „svobodomiselnih“ zadevah, ali bolje rečeno, protiverških, bila zoper vladu že samo njegova stranka odločujoča, ali bi vsaj sprajvila namestnika v neprijeten položaj, da bi moral dirimirati. Če tudi se v slučaju, da bi imeli samo trije deželni šolski nadzorniki glasovalno pravico, spremeni razmerje glasov napram sedaj za eden glas v prilog svobodomiselnim in bi nastala na ta način za namestnika nevarnost, da bi moral dirimirati, je vlada vendar ugodila večini in bila zadovoljna, da imajo le trije nadzorniki glasovalno pravico. Vključ temu je žugal poslanec Wastian, da prepreči sprejem takega zakona z obstrukcijo. Večina nemških svobodomiselnim si ni upala z vso resnostjo nastopiti proti Wastianu in njegovim štirim trabantom in ni mogla zaradi tega dati poročila, da se tozadevni zakon sprejme.

Pri vprašanju pokritja so se izrekli Slovinci zoper previsoko obremenitev deželnih doklad, in so, kakor tudi krščanska ljudska stranka, zahtevali od večine obločnih predlogov.

Namesto pa, da bi se to samoumevno zahtevo izpolnilo, je zahtevala večina od Slovincem, da ji prepuste glede pokritja popolnoma prosto roko.

Kompromis, ki se je ponudil Slovincem, da opustijo obstrukcijo, je bil tedaj sledeči:

1. Slovinci morajo glede pokritja prepustiti večini popolnoma „prosto roko.“

2. Zato jim večina zagotavlja, da bo en njen del glasoval za nov zakon o šolskem nadzorstvu, s katerim bi bil nemškimi in slovenskimi kmečkim občinam zagotovljen po en glas v deželnem šolskem svetu, toda večina ne da nobenega poročila, da se udeleži ta zakon.

Torej Slovincem so prisojali, da se bodo odrekli pravici govoriti pri določitvi visokosti in nači-

na cerkev. Po mnenju večšakov je to ena največjih in najpopolnejših stavb, kar je ustvarila renesanca na nemških tleh. Floris je posnetek bazilike sv. Petra v Rimu.

Na mestu sedanje stolnice je stala že leta 767 romanska cerkev, ki jo je dal sezidati škof Virgil. Početnik današnje stolnice je bil najškof Wolf Dietrich († 1617).

Ornamentika cerkve ni bogata, vendar je slogu primerna in polna življenja. Pri vhodu na levi stoji velik krstni kamen, vlit iz zlitin za zvonove (1321).

Stolnica se ponaša tudi z največjimi orglji v Avstriji. Orglje imajo namreč 90 registrov in pa 4481 piščalk. Izdelal jih je mojster Matija Mauracher, katerega izborna delo opevajo tudi na Kranjskem marsikateri orglje.

Na čase sv. Ruperta spominja ženski samostan Nonnberg, ki leži ob poti, vodeči na Mönchsberg. V rimski dobi je stal tu tempelj Merkurja in trden grad, castellum.

Od samostana pelje na vrh Mönchsberga k trdnjavi „Hohensalzburg“ — „visoka steza“.

Hrib Mönchsberg nas spominja na ljubljanski grad. Vzpenja se komaj 122 metrov nad Salcaho — 542 metrov nad morjem — a je eden najbolj priljubljenih krajev za tujce, ki prihajajo sem.

Ko je stal na Mönchsbergu znani raziskovalec Aleksander plem. Humboldt, je bil tako prevzet te naravne lepote, da je zapisal v svoj dnevnik krilate besede:

„Salzburg, Neapel in Konstantinopol so najlepša mesta na celim svetu.“

Sedanje mesto, ki šteje z vojaštvom vred okoli 33.100 prebivalcev, je samo proti severozapadu odprto. Daleč na vzhodu se dviga proti nebu Staufen, znan po svojih grebenastih piramidah; jug zapirajo Reitalpe in v pravljicah opevani Untersberg, Watzmann, visoki Göll in Tennengebirge; prvi žarki jutranjega solca pa se odvijajo na Gaisbergu.

PODLISTEK.

Spomini na staro Recijo.

(Fr. Trdan.)
(Konec.)

Še danes so dobro ohranjeni trije vhodi v neke vrste katakombe, kjer so stanovali prvi benediktinci.

Na skalo je naslonjen 2 do 3 metre visok zvonik. Majhen zvonček je klical dan na dan okoličane h pokori.

Tik pod skalovjem se razprostira pokopališče sv. Petra, s staro cerkvico v sredi.

Čudna čuvstva prevevajo srce, ko zre ta samotni kraj, edini nepokvarjen spomenik iz rimsko-krščanske dobe. Iz skale je pritekla Izraelcem rešilna voda, iz skale je pognalo brstje salzburske civilizacije in kulture.

Ko je Lenau zrl to turobno tišino, se mu je izvil iz prsi pomembni sonet:

O schöner Ort, den Toten auserkoren
Zur Ruhestätte für die müden Glieder!
Hier singt der Frühling Auferstehungslieder,
Vom treuen Sonnenblick zurückbeschworen.

Wenn alle Schmerzen auch ein Herz durchbohren,
Dem man sein Liebstes senkt zur Erde nieder,
Doch glaubt es leichter hier: wir sehen uns wieder,
Es sind die Toten uns nicht ganz verloren.

Der fremde Wanderer, kommend aus der Ferne,
Dem hier kein Glück vermodert, weilt doch gerne
Hier, wo die Schönheit Hüterin des Töten.

Sie schlafen tief und sanft in ihren Armen,
Worin zu neuem Beben sie erwärmen;
Die Blumen winken's, ihre stillen Boten.

Zgodovinsko jedro, ki tiči v legendi o celici sv. Maksima, je težko izločiti. Sv. Maksim je misijonaril v salzburski okolici v letih 473—477. De Rossi, eden prvih poznavalcev starokrščanskih umetnostnih spomenikov, meni, da je bila mala cerkvica postavljena že v tretjem stoletju. Gotovo je, da je v tistem času, ko je zadal Odoaker rimskemu kraljestvu smrtni udarec, vzdihoval pod razvalinami tudi Juvavum.

Mesto se je na novo pomladilo s prihodom sv. Ruperta.

Leta 582 je dal graditi še danes slovečo opatijsko sv. Petra, v kateri so stolovali do leta 1110 tudi poznejši salzburski nadškofje. Danes je znan samostan zlasti po dragocenem arhivu. Knjižnica sv. Petra vsebuje 70.000 del, 451 rokopisov na pergamentu in veliko drugih literarnih bštalín.

Bivši kolega, P. Str., mi je z veseljem pripovedoval o Radicesu, ki se je ravno tiste dni mudil v arhivu in me povabil, da si o priliki natančneje ogledam knjižnico, ki hrani marsikako važno notico iz slovenske davnine.

Samostan krasi tudi lepa romanska bazilika, posvečena sv. Petru. Dolga je 63 metrov, široka 24 metrov. Nad romanskim portalom je še dobro čitljiv pomemben napis: Janua sum vitae salvandi: quique venite, per me transite; vina non est altera vitae. Notranjščino cerkve zaljša 16 oltarjev in vrsta znamenitih nagrobnikov. Posebno pozornost vzbuja grob sv. Ruperta (582—623) in spomenik slovečega komponista Mihaela Haydna († 1806).

Ker je bilo ravno v julijevih dneh, mi bo bralec oprostil, ako povem, da se nahaja poleg samostanske cerkve, daleč na okrog znani „Peterskeller.“ Kleti za pivo so namreč eden glavnih znakov zlasti sosedne bavarske prestolice in večjih bavarskih mest. Spiralolito zrezana redkev, kos domače kruha in merica piva je prijetna in pa cena mar. Velikasten spomenik slavne preteklosti je stol-

nu doklad in davkov, obljubili jim pa niso za to — nič. Ker pa niso bili za ta famozni kompromis, se jim sedaj podtika, da so oni zakrivali, da deželni zbor ne pride do delamoznosti. Reči že moramo, da na bolj neroden in nedostojen način nemška svobodomiselna stranka ni mogla pokazati svojega očividnega straha pred razpravami deželnega zbora in tudi svoje notranje slabosti, kakor s tem kompromisnim predlogom.

Toliko razsodnosti se pa vendar mora vodilnim osebam te stranke prisojati, da jim je jasno, da bi se samo bebeli, ali popolnoma brezvestni poslanci udali takšni zahtevi. In če so tozadevni predlog le vendar stavili, se je to zgodilo samo iz vzroka, namiziti javnosti, da je odklonitev vzrok delanezmogućnosti deželnega zbora. Mesto tega bi bili lahko odkrito in jasno povedali: „Manjšinske stranke imajo le pravico molčati (M... halten) in se pustiti poljubno vladati. Če tega ne obljubite, potem se v dež. zboru sploh ne bo delalo. Odgovornost za delanezmogućnost nosijo v tem slučaju samoumevno le manjšinske stranke.“

Ni se torej čuditi, če so pod takšnimi razmerami mnogi resni možje, ki so do sedaj zvesto držali z nemško svobodomiselno stranko, naravnost ogorčeni nad takšnim postopanjem njihove stranke v dež. zboru. Odlična oseba na Štajerskem se je glede postopanja nemške svobodomiselne stranke izrazila, „da se mu ista dozdeva kot kak učenec, ki se ni ničesar učil, in je le vesel, če se skušnja zavleče.“

Napraviti bo pa vendar le morala skušnjo, in eksaminatorji ji skušnje ne bodo olajšali. Pribiti se pa mora, da ni nikdar umaknila svobodomiselna stranka Wastianovega predloga. Ta je pač zginit, kakor so vsi drugi predlogi izginili, vsled zaključene deželnega zbora. Da niso tega predloga, ki ga že itak sami preklinjajo, še enkrat spravili na površje, je umljivo. Malo preveč naivno bi bilo, če bi se pa smatralo to kot uslugo. To bi se vendar reklo, napraviti iz sile čežnost. Že naprej vemo, da bo nemška svobodomiselna stranka in njeno časopisje spet uporabilo ta izvajanja, da nam zopet navzezi znajo predbacivanje, češ, mi smo zopet zavratno padli v hrbet Nemcem, da bi pomagali Slovincem. Pribijemo pa že sedaj, da delamoznost deželnega zbora ni nobeno nacionalno vprašanje, marveč je samo zelo važna in nujna zadeva cele dežele in vseh delov prebivalstva. Nadalje se mora naglašati, da je radikalna struja večinskih strank že popolnoma dosegljo sporazumljenje preprečila ne iz nacionalnih, temveč iz strankarsko-političnih vzrokov, ki so naravnost naparjeni proti načelom katoliških zastopnikov kmečkih občin in proti zahtevi, o kateri se je izrazil predsednik ljudske stranke sam, da je opravičena. Ali je mogoče samo to opravičena zahteva nemštva, da se izroči deželni šolski svet nemški svobodomiselni stranki? Ali je mar to naročna krivica, če se prizna tudi kmečkim občinam nekoliko vpliva v dež. šolskem svetu? Le tisti, ki zamore pritrčiti tem vprašanjem, nam sme kaj predbacivati radi našega stališča. Mi smo pa tudi navajeni in smatramo za našo dolžnost, da vsaki čas odkrito in javno zastopamo načela naše stranke, in interese naših volilcev, in te stvari navašč se bomo tudi v prihodnje držali. Smatramo pa tudi za našo dolžnost, da javnosti odkrito in jasno povemo, kako stoji stvari in odločno preprečimo vsako potvorjenje dejstev.“

mo pa tudi za našo dolžnost, da javnosti odkrito in jasno povemo, kako stoji stvari in odločno preprečimo vsako potvorjenje dejstev.“

Cenjene naročnike,

ki dobivajo list po pošti, opozarjamo, da smo tistim, ki so z naročnino zaostali, napravili na ovitku rudeče križe. In sicer smo tistim, ki dolgujejo še za l. 1910, naredili tri rudeče križe, tistim, ki dolgujejo naročnino za prvo polovico lanskega leta, dva križa, in onim, ki dolgujejo naročnino za drugo polovico lanskega leta, en rudeč križ. Priložili smo še enkrat položnice, da lahko vsakdo stori svojo dolžnost.

Če bi se pa bila kje vrnila neljuboma kakšna pomota, prosimo za tozadevno reklamacijo, ki je poštne prosta.

Osebna čast vsakogar zahteva, da redno plačuje svoj list.

Upravništvo.

Politični pregled.

Ruski veliki knez na Dunaju.

Ruski veliki knez Andrej Vladimirovič je odpotljal iz Dunaja brzojavko ruskemu carju, v kateri s toplimi besedami označuje zadovoljnost nad prijaznim sprejemom na Dunaju.

Veliki knez je bivanje na Dunaju podaljšal za en dan.

Ruski list „Novoje Wremja“ pravi na uvodnem mestu, da zamore le odstop zunanega ministra grofa Aehrenthala dovesti do zboljšanja razmer med Rusijo in Avstrijo, kajti grof Aehrenthal igra neprestano vlogo zavirača, nikakor pa ne vloge — voditelja.

Moravski deželni zbor.

Posrečilo se je napraviti moravski deželni zbor delamozen. Socialni demokratje so opustili obstrukcijo.

Hrvaško.

V kratkem gre na Dunaj deputacija kraljevega stolnega mesta Zagreba, da naprosi prestolonaslednika, nadvojvodo Frana Ferdinanda, dovoljenja, da imenuje novo domobransko vojašnico z njegovim imenom in ga ob enem povabi v Zagreb o priliki otvoritvi te vojašnice.

V ogrskih krogih so mnjenja, da se prestolonaslednik nadvojvoda Fran Ferdinand ne bo odzval temu vabilu z ozirom na politične konsekvence in komplicacije, ki bi znale nastati vsled njegovega poseta v Zagrebu ob sedanjem političnem položaju na Hrvaškem in Ogrskem.

Dalmatinski deželni zbor.

V seji dne 7. t. m. je po prečitaniu zapisnika zadnje seje prečital poslanec Biankini v imenu kluba hrvaške stranke, hrvaške stranke prava, srbske stranke, kakor tudi v imenu drugih hrvaških in

srbskih poslancev ostro protestno izjavo zoper razpust hrvaškega sabora in zoper posledice istega, kakor tudi zoper dogodljaje na zagrebški univerzi. Poslanec je sklenil prečitavanje s pozivom, naj se celovanje deželnega zbora kot znak protesta prekine. Poslanci so nato zapustili dvorano.

Cesarski namestnik grof Attems se je zavaroval zoper neumestno kritiko delovanja ogrske vlade s povdankom, da ogrska vlada ni odgovorna dalmatinskemu deželnemu zboru, češ, ista nima tukaj zastopnika, ki bi jo branil pred napadi.

Nemčija.

Dne 7. t. m. je bil otvorjen novoizvoljeni nemški državni zbor z običajnim ceremonijelom prestolnega govora.

V prestolnem govoru se posebno naglašala potreba, da se ohrani in ojači vojna sila nemške države na suhem in na morju. Nadalje omenja prestolni govor, da so odnošaji Nemčije napram drugim državam povsem zadovoljni.

V prihodnji seji je volitev predsednika na dnevnem redu.

Kitajsko.

Podkralj v Mukdenu je sporočil oblastim v Kirinu in Cicikarju z okrožnico, da bo izvršil samomor, če pače Mukden revolucionarjem v roke. V tej svoji okrožnici pozivlja, da naj ohrani mandžursko prebivalstvo te provincije cesarski dinastiji, ker bi sicer prišlo brezdvomno do popolne razdelitve Mandžurije.

Yutingfang, Tangeavi in Sunjatsen so imeli skupno konferenco zaradi odstopa mandžurske dinastije. Cesarju naj bi se dovolilo do smrti obdržati naslov cesarja, ki pa ni deden. Pripozna naj se cesarju tudi pokojnina 4.000.000 taelov.

V Mukdenu se vrši licitacija dragocenosti kitajskega dvora, ki so cenjene na mnogo milijonov taelov.

Angleško.

Iz Londona poročajo:

Kancler Lloyd Georges je imel dne 3. februarja znamenit govor, v katerem je rekel tudi sledeče:

„Zgodovina ne pomni, da bi bila Anglija proti vsaki nevarnosti vojske tako oborožena, kakor je sedaj. Če hočemo začeti varčevati pri državnih financah, moramo na vsak način z oboroževanjem prenehati. Ali dokler vladajo med narodi zavist, ljubosumnost, strah in sumničenje, je nemogoče oboroževanje ustaviti. Maroška zadeva, ki je povzročila med narodi toliko vznemirjenja in nasprotstva, je rešena na korist Francoske, Nemčije in Anglije. Ali ni ravno ta trenutek pripraven, da se Francoska, Nemčija, Ruska in Anglija med seboj sporazumejo? To se da lahko doseči. Svet bi postal boljši in bogatejši, davki bi se znižali in denar, ki gre sedaj za oboroževanje, bi se obrnil za zboljševanje ljudskega stanja in napredka. Vogelni kamen dobrih financ sta pa — mir in dobra volja.“

Perzija.

„Frankfurter Zeitung“ poroča iz Carigrada, da je pogodba zaradi posojila Perziji v znesku 50 mil. frankov toliko kakor končana. Rusija in Angleška pa zahtevate, da se Perzija zaveže, da uniči plemo

V ta veličastni okvir sega na severo-zapadu zelena bavarska ravan, posejana s seli in malimi vasicami se polagoma odteguje našim očem v azurni dalji.

Navpična električna vzpenjača (60 m visoka) nas prenese z Münchsberga nazaj v mesto.

Pot nas je peljala v „Museum Carolino Augusteum.“ Muzej je dal zgraditi mestni uradnik Vinc. Stisl leta 1834. Ime je dobil po radodarni zaščitnici cesarici Karolini Avgusti. Znan je zlasti po originalni razporedbi dragocenih predmetov iz salzburške prošlosti. V pritličju je takozvana lapidarium-zbirka rimskih izkopin, ki so jih našli na počnožju Kapuzinerberga in drugod. Prvo in drugo nadstropje pa hranita bogate herbarije, zoološke, mineraloške in geološke drobe iz okolice ter knjižnico, ki šteje 50.000 del, arhiv s starimi rokopisi in razne dragocene listine.

Mikalo nas je, ogledati si поблиže tudi desni del mesta z vrha Kapuzinerberga (650 metrov nad morjem, 230 metrov nad mestom) in glavne zanimivosti tega mestnega oddelka. Pa kratko odmerjeni čas je zahteval tudi svoje. Ko je odbila ura tri popoldne, smo se že vozili po bavarskih tleh.

Bogata nevesta.

Nenadoma je počila in se razletela po deželi čudna in veličanska vest. Kakor povodenj je šla od kraja do kraja, vse je posetila in puščala povsod za seboj strmenje, očaranje in sladko grozo. Ali so zatrosili romarji to prečudno vest, ali so jo prinesli cigani, ali so si jo izmislili pijanci?

Vest je namreč vedela povedati o strašno bogati nevesti, ki ima dvanaest jarmov volov, silno veliko zemljo in po vrhu še pisano mačko.

Tudi je neznansko lepa, košata in visoka, rudečih list in rujavih las.

Samó tega ni mogel nihče povedati za gotovo, kje je doma ta bogata dekle. Cigani so dejali, da so videli tam pod goro to dekle.

In koj se je napotilo dvoje ali troje vozov iskati bogato nevesto. Prebrodili in prevozili so troje vasi vsako uro, vsega skupaj vasi in sel in selišče brez števila. A o bogati nevesti ni bilo sledu. Ljudje so pač govorili, da so tudi oni slišali o nevesti prebogati, ki pa je doma sredi ravnega polja, kjer se križa troje belih cest.

Snubači pa so dejali:

„Ne boste nas imeli za norca! Dovolj smo se naletali in naznojili. Zdaj gremo domov in počakali bomo doma bogato nevesto.“

Izvedel pa je zadolženi in zapravljeni kmet Peter, da se je vsulo kakor kobilic v deželo snubačev. Šel je in napisal belo pismo v tuje kraje, naj pridejo ženin, naj si pogledajo njegovo hčer, ki ima volov dvanaest jarmov in hišo in polje in gozdove. Dal je pismo romarjem, da so ga nesli pod govoru svetega Valentina.

Hči Petrova pa — in zdaj se začne naša povest — je bila strašno ošabna, našopirjena in pa zoprna.

Vstajala je ob sedmih in sedela za mizo belih rok in mehkužna. Poleti se je šetala v senci jablan in hrastov, po zimì pa je česala svoje črno lase in pela:

„Jaz pa kajžico imam,
velik sod in pisan hram,
ko fant pride pravi tód,
dam mu vino, dam mu sod!“

Ej, Petrova hči, ki ji je bilo ime Špelica, je bila pravó seme!

In prav sedaj, ko se je to zgodilo, je dejal oče Mihove svojemu sinu:

„Star sem in rad bi ti prepustil gospodarstvo, preden umrjem. Pojdi in poišči si družico. Sliši se, da tam za goro živi zelo bogata nevesta. Sicer imamo dovolj, ampak če še kaj pridobiš, bo še več in bolje za te. Ne bahaj se, ampak povej vse po resnici, in dobro glej, da te ne ukanijo!“

In sin bogatega Mihovca se je odpravil na pot. Gre, gre in se ustavi pri hiši Petrovi.

In prav tedaj je gledala hči in nevesta Špelica skozi okno ter je dejala:

„Le sem, le sem, moj lepi ženin, da se pogovorimo to in ono. Ha, ha.“

In zasmejala se je predrzno in zaničljivo, zakaj, že na prvi pogled ji ni bil posebno všeč neznan mladenič, ki je prihajal po cesti z majhno in neznačno rožico za klobukom.

„Kaj, ti greš v resnici v svate? Glej, glej, a zal nisi posebno. Saj niti cigare ne kadíš in pripekljal se tudi nisi v kočiji, kakor se danes spodobi lepim in bogatim ženinom.“

Mihovčemu sinu pa je bila zelo všeč ošabna hči Petrova.

„Nikar ne glej na to! Vzemi me in dobro se ti bo godilo. Dejali so, da imaš veliko bogatstvo, ali če ga tudi nimaš, jaz ne gledam na to.“

„Ne vem, če bo kaj z nama“, je dejala Špelica prezirljivo. „Ali imaš za-me zlate škornjičke? Ako jih nimaš, si že opravil.“

„Nikar ne bodi tako prevzetna, ljuba moja, še spominjala se boš mojih besed.“

„Joj, joj, takih ženinov, kakor si ti —“

In Petrova hči se je zelo nespodobno nasmejala, ženin pa je odšel ves užaljen.

„Ha, ha, pozdravi mačkovo botro“, se mu je rogala Špelica, „in srečno hodi.“

Mihovčev sin pa je šel svojo pot in rekel sam pri sebi:

„Brez neveste ne grem domov. Dekle, ki jo srečam prvo, povprašam, če hoče biti moja. In naj bo gluha ali slepa, stara ali mlada.“

Gre in gre in za tretjim klancem naleti na lepo in mlado in veselo deklico. Sedela je na pragu siromašne kočice ter hrabro prepevala.

„Bog ti daj zdravje, deklica, kako ti je pa neki ime?“

„Vsak dan Francka. Kdo si ti pa ti?“

„Jaz sem Janez in se grem ženit. Lahko si nevesta, ako hočeš?“

„V resnici?“ se je nasmejala. „Nevesta bi bila rada. In posebno še tvoja, ker si mi všeč. Tako imaš moško obličje in postaren si in moder. Vzemi

Fidai, da pomnoži orožništvo in sprejme večje število kozakov v perzijsko službo, da parlamenta ne skliče in da končno ustanovi urade, podobne senatom.

Iz Tiflisa brzojavljajo, da je Turčija mobilizirala tri armadne zборе, ki jih boče poslati proti meji. Na severu se pojavlja veliko gibanje proti perzijski politiki Rusije in Angleske.

Nekoliko odgovora.

Ptiča se spozna po perju, „Raiffeisenovca“ ob Sotli pa po neumnostnih, za „znanstvenega“ pisatelja neprimernih napadih na go-poda dr. Kreka.

Zadnja „Sloga“ ima dopis „Zadružništvo na Stajerskem“, v katerem se hvali nemški Verband v Gradcu. Iz dopisa razvidi vsak treznomislec človek, da piscu imponira le nekaj suhih števil statistike, da pa ustroja združug ne pozna, ne pozna pa tudi gospodarskih razmer na Spodnjem Stajerskem. Verband šteje na Stajerskem okrog 300 Raiffeisenovk, od teh jih odpade nad 20 na Spodnje-Stajersko, torej ima na Srednjem in Gornjem Stajerskem le okoli 280 članic. Slovenskih posojilnic imamo na Spodnjem Stajerskem okrog 150, organizirani so vsi okraji, tudi najrevnejše župnije ob hrvaški meji, dočim so na Srednjem in Gornjem Stajerskem organizirani le bogati okraji, revnejši okraji so brez Raiffeisenovk. To dejstvo je vzrok, da razpolaga graški Verband s precejšnjim odvisnim denarjem. Ker ima pa tudi naša organizacija nad 2.000.000 K odvisnega denarja, članic pa okrog 100, lahko trdimo, da glede denarja nikakor ne zaostaja za graškim Verbandom.

Hvali se ustroj Verbanda in njegovih članic. Kdor pozna razmere Verbandovih članic pri Sv. Miklavžu, na Bizeljskem, Sv. Barbari v Haložah, Dobju, Dobovi, Zdobluh, Velki itd., kdor ve, da ima večina članic Verbanda na Spodnjem Stajerskem velikanske kredite, ki znatno presegajo hranilne vloge, ta bo moral reči, da je dopisnik tako zaljubljen v nemški Verband, da ne vidi nič, ne sliši nič, temveč hvali Verband menda samo zato, ker je — nemški. Ob tej priliki vprašamo vse rodoljube: Zakaj da je nemški Verband tako velike kredite slovenskim posojilnicam, zakaj dela proti vsem zdravim združnim načelom? Odgovor bo našel vsak, kdor se še čuti Slovenca in pozna usodepoln vpliv gospodarske odvisnosti. V graškem Verbandu ne poznajo strankarstva, pravi dopisnik. Menda je Verband iz same ljubezni do Slovencev ustanovil v Oplotnici, Svehlini in Velki proti dobro delujočim slovenskim posojilnicam — nemške kase. Te ustanovitve ne izvirajo iz potrebe, ker v teh krajih Nemcev ni, slovenske posojilnice pa so in bodo vedno vsakemu pomagale, ki je pomoči potreben in vreden. Verband podpira tudi — strankarstvo med Slovenci. Dokaz: ustanovitve konkurenčnih posojilnic v Dobju in Dobovi. Kdor primerja bilance Verbandovih članic v omenjenih dveh krajih z bilancami naših tamošnjih članic, mora priznati, da imajo naše članice zaupanje, da jim je za-

me in srečen boš, čeprav nimam dvanaest jarmov volov, temveč samo pisano mačko.

Snubač in ženin je stopil bližje in podal roko prijazni in prijetni Francki.

„Ali si sama? Ali me boš rada imela? Ali boš imela rada otroke, ki jih bo nama poslal Bog?“

In Francka je odgovorila, da ni sama, ampak ima staro mater, ki za pečjo sedi in lešnike zoblje. Njega, Janeza, bo hudo rada imela, samo popivati ne bo smel preveč. O otrokih pa sedaj še noče govoriti.

In potem sta se objela in si prisegla večno zvestobo.

Zenin sam ji je prinesel poročno krilo iz blesteče bele svile in pet godcev je piskalo na ženitni. Pogoščeni so bili s štruklji vsi srenjski berači, iz klobukov so pili vino in plesali z bergljami.

Ošabna Petrova hči pa si je mislila:

„Jaz sem pa preveč lepa za kmeta. Gospoda hočem.“

Pisala je pismo in je poslala v belo mesto, rekoč, da bi rada ženina, ki ima grad in konj petero, tristo dukatov in tolarjev.

Oj se je pri tem nasmejal vesel škric Andrej Škorec!

„Čakaj me ti, čakaj! Jaz ti bom pokazal in te naučil kozjih molitvic.“

Vzel ji je lepo kočijo, ki se je kar bliskala, in dvoje parov konj. Potem se je pa pripeljal k Petrovi hčeri.

„Pozdravljena nevesta, kako in kaj?“

„Pozdravljen, jaz sem Špelica, in tebe bi rada za moža.“

Petrova hči je bila vsa ponižna, zakaj škric je je privezal neutegoma na-se.

„Prav imaš, Špelica, kar vzemi me! A jaz nimam belega gradu in ne konj. In tudi dukatov ne preobilo.“

„Oh, to je vse eno, Andrej, bodi moj!“

In bil je njen. Sla sta v hišo in beli dam jih ni videl tri dni in tri noči.

Ko pa se je zaznavala spomlad, so zacvetele rože in Špelica je bila vsa lepa in bela. Silno so zvonili zvonovi in sam župnik je bil povabljen na gostijo in ženitnino Andreja Škoreca.

siguran obstoj, dočim članice graškega Verbanda le — vegetirajo.

Iz teh podatkov je razvidno, da tudi graški Verband ne upošteva Raiffeisenovih načel.

Se eno vprašanje gospodu dopisniku? Kako si Vi razlagate dejstvo, da imajo na primer v ptujskem okraju in tudi drugod članice ljubljanske Zadržne zveze odvisen denar, članice nemškega Verbanda pa nimajo denarja in morajo uživati velik kredit Verbanda? Ali je to znak popolne, izborne organizacije Verbanda?

H koncu še nekaj! Dopisnik je prepisal razne čenče iz „Slovenskega Naroda“ in drugih liberalnih listov o dr. Kreku, Pušenjaku, advokatu v Mariboru, nekem ljubljanskem kaplanu, zadržgah v Pavljah (slabo znate prepisovati, gospodine!) in Selcah; naš odgovor je ta: ponovi naj te trditve in se podpiše s polnim imenom, da mu bo mogoče dati primer — „štupo.“ Če hoče imeti „neoporečene“ dokaze, če kot „pravi“ Raiffeisenovec spoštuje resnico in pravico, bo to storil, sicer je in ostane — navadni liberal, kateri pogreva laži liberalnih listov in blati može, ki so več storili za ljudski blagor in napredek slovenskega naroda, kakor vsi pod nemško komando stoječi in od Nemcev odvisni „Raiffeisenovci“ na Sp. Stajerskem.

Raznoterosti.

Iz šole. Deželni šolski svet je dovolil, da se razširi nemška Šulterajnska šola v Šoštanju. — Imenovan je provizorični učitelj Franc Hausmann v Studenčih pri Mariboru stalnim učiteljem istotam in provizorični učitelj v Storah Gustav Wenedikter stalnim učiteljem istotam. — Učiteljici Ida Wudler v Grizah in Rozina Vidali v Libovjah zamenjate svoji mesti.

Odlikovanja. Cesar je podelil vseučiliščnemu profesorju dvornemu svetniku dr. Lammaschu, znaneemu profesorju ljudskega prava, častno znamenje za umetnost in vedo. — Justičnemu ministru witezju pl. Hohenburgerju je za posebne zasluge podeljen red železne krone I. razreda.

Zdravstveno stanje našega cesarja. Dne 6. t. m. so se končale običajne vsakoletne vojaške konference pod predsedstvom cesarjevim. Zadnji dan je cesar skozi tri ure skoraj nepretrgoma govoril, kar je sigurno znamenje, da je zdravstveno stanje našega vladarja jako povoljno.

Semestralne počitnice. Minister za uk in bogočastje je spremenil odlok z dne 30. sušca 1911 in sicer je določen sklep prvega tečaja z zadnjo soboto pred 16. svečanom in drugi tečaj se prične s prihodnjim prvim ponedeljkom, ponedeljek in torek sta pa še pouka prosti. Letos konča tedaj prvo polletje v soboto dne 10. t. m. in so počitnice do srede dne 13. t. m.

Prosto mesto. Pri c. kr. okrajnem glavarstvu v Mariboru je takoj nastopiti službo pisarniškega pomočnika z rednimi prejemki po K 2.70 na dan. Prosilci ki so slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi popolnoma zmožni, naj svoje opremljene prošnje takoj vložijo pri tej oblasti.

Redna zaplemba hrvaških listov. Kakor redno do sedaj, tako so bili tudi dne 7. t. m. zaplenjeni vsi opozicionelni hrvaški listi.

Učiteljska stavka. Mestni učitelji in učiteljice na Reki so pričeli s stavko, ker niso dobivali nikake odškodnine za nedeljski pouk v raznih kurzihi. Stavkujočih je 18.

Dunaj v temi. Dne 7. t. m. dopoldne je bila nad Dunajem taka dimasta megla, da je bila popolna tema in se ni nič videlo. Po pisarnah in trgovinah so morali prižgati svetilke opoldne.

Narodna stranka in deželni zbor. Stajerski „naprednjaki“ so se zbrali k seji, ne sicer v Ptuj, kjer tizhajo naprednjaški „Stajerci“ in politizira „naprednjaški“ Linhart, temveč v Celju ter so v baje dobro obiskani seji sklenili svoje obžalovanje, da so se pogajanja za delazmožnost Stajerskega deželnega zbora vsled neodkritosrečne politike slovensko-klerikalnih in neutemeljene zagrizenosti majhne skupine nemško-nacionalnih poslancev izjalovila. Kakor se vidi iz te izjave, dajejo slovenski liberalci svoji žalosti nad razbitimi pogajanjmi duška z veliko ostrejšo obsodbo svojih rojakov, slovenskih krščanskih poslancev, nego nemško-nacionalne večine, izmeči katere je le majhna skupina neutemeljeno zagrizena. Ostali del, torej velika večina nemško-liberalnih poslancev, ne kaže nobene neutemeljene zagrizenosti napram slovenskim zahtevam, marveč je uveljavljanje slovenskih zahtev po izvoljenih zastopnikih slovenskega ljudstva — neodkritosrečna politika. Tako sodi izvrševalni odbor stranke, ki je baje — narodna (!). Ta stranka si je torej v celi dobi, odkar je naše ljudstvo začelo oster boj za uveljavljanje svojih pravic v deželi, ostala dosledna v svoji — neodkritosrečnosti in hinavščini. Odeva se v narodni plašč, krasi se z narodno trobojnico, pa je kakor tolovaj iz zasede že od nekdaj napadala tiste, ki hodi jo mučno pot gospodarske in narodne obrambe našega ljudstva v Stajerski deželi. Da, že tako globoko je padla ta stranka, da slovenski liberalci nimajo niti toliko čuta pravičnosti za presodbo slovenskih zahtev, ko nemški krščanski socialci. Plačilo za to grdo, zahrbtno, nenarodno postopanje hobi stranki pri prihodnjih volitvah, o katerih sodi prej omenjena iz-

java, da bodo kmalu prišle in za katero vsodbujajo Narodna stranka svoje pristase po celi deželi, naj se na nje sistematično pripravljajo, osobito z ustanovitvijo naprednih političnih društev, s širjenjem naprednega časopisa in s pobiranjem denarja za volilni sklad. Spričo izdajalskega postopanja liberalne stranke mora vsak narodno čuteč Slovenec biti preverjen, da s podpiranjem liberalizma, bodisi po crstvih, bodisi s časniki in denarjem, samo slabi narodno moč našega ljudstva ter si goji izdajalce v lastnem narodu. Naše načelo bodi tudi v bodoče: odločen obramben boj za obstanek in vsestranski vspan našega ljudstva, uničevalen boj vsakemu „naprednjaštvu“ bodisi celjske, bodisi ptujske barve. V našem taboru plapolaj slovenska narodna zastava!

Liberalci — izdajalci. Na drugem mestu pri našamo izvajanja poslanca Hagenhoferja o odgoditvi deželnega zbora. Ni treba nikakega komentarja, ker povedo vse, kar je potrebno. Njegove besede so najostrejša obsodba nemško-nacionalne večine, zlasti Wastianove nestrpnosti. Ti ljudje so krivi, če hiti Stajerska dežela popolnemu polomu nasproti. Ob enem z nemškimi nacionalci so pa obsojeni slovenski liberalci. Se-le če človek prečita zgorajšnje vrste nemškega poslanca in iz njih sliši, kako se je nemška večina norčevala s svetimi našimi pravicami, potem si še-le napravi pravo sodbo o podlosti liberalnega izdajstva. Mi smo že velikokrat pisali, da je bila brezmejna lumparija, ko so liberalci sklepali komunikije, v katerih se je bralo, da je delovni program večine zlata vreden in ne vemo še česa vsega, sedaj se nam je pridružil kot glavna priča Nemec Hagenhofer. Ta mož, ki je o vsem gotovo dobro poučen, nam s pošteno odkritostjo pove, da nam je hotela dati nemška večina — nič. Po teh jasnih besedah poslanca Hagenhoferja, za katere smo mu hvaležni, se mora res vsakomur, ki le še nekoliko dostojno čuti in ima nekaj narodnega ponosa, zagabiti prodana liberalna sodrga in zaničevati jo mora.

To so tiči. Liberalci so res pravi tiči. Razumejo se na politiko, kakor gimpelni na živžganje. V „Slovenskem Narodu“ od dne 7. t. m. poje en tak liberalni tič stavospeve Wastianu, ker je tudi r. d. preosnove deželnega šolskega sveta preprečil delovanje deželnega zbora. Pravi, da je Wastian izkazal „liberalcem uslugo.“ Dne 7. t. m. je pa imel liberalni izvrševalni odbor v Celju sejo, o kateri je izdal komunikije, v katerem „obžalujejo“ liberalci, da ni prišlo do delovanja deželnega zbora „vsled neutemeljene zagrizenosti majhne skupine nemško-nacionalnih poslancev.“ Za zajuterk obžalujejo, po večerji obžalujejo. To so res tiči!

Čenče. Liberalci so že parkrat po svojih listih širili „senzacionalno“ vest, da je v deželnozbornem Slovenskem klubu razdor, da ste dve struji: dr. Koroščeva in Robičeva, ki se pobjete na nož. Mi nismo na te vesti reagirali, ker se nam ni zdelo vredno, na take budalosti odgovarjati. Naše čitatelje cenimo vendar previsoko, da bi jih ne obžalovali vsaj pred največjimi liberalnimi bedastostmi. Tako preziranje liberalne „vsogavedneže“, ki hočejo biti o vsem poučeni, a so nedolžni, kot kakšen hribovski pastirček, vedno grize in peče in vsake toliko časa ponujajo na novo svoje preležane modrosti. V „Slov. Narodu“ od dne 7. t. m. neka učena liberalna glava celo dokazuje, da smo s svojim molkom vesti o sporu potrdili. Revež!, ne bodite vendar vsej javnosti za „Hanswursta!“ Ali res mislite, da hočemo tudi mi posnemati ranjkega don Kišota — Bog mu daj dobro — ki se je bil z mlino na veter, kakor ga posnemate vi?

Südmarkini in šulterajnski obmejni shodi. — südmarkina in šulterajnska obmejna zborovanja, — südmarkine in šulterajnske obmejne prireditve, zabave in veselice ter südmarkini in šulterajnski „bali“ — ne nič kaj dobro ne obnesejo; kajti lačni krčmarji in dobičkalželjni gostilničarji baje ne skupijo toliko, da bi mogli poplačati razne večje in manjše dolgove, še celo že leta in leta dolžne pogrebne za rajnimi stariši ne morejo poravnati. Vprašate, ali je to mogoče pri tako bahatih in košatih krčmarjih-gostilničarjih? Ne samo mogoče, ampak resnično, ker se ti menda zanašajo, da bosta od krčmarjskih-gostilničarskih prispevkov Südmarka in Schulverein plačala tudi njihove dolgove. Dvomimo, da bi bilo kaj takega v südmarkinih in pa šulterajnskih pravilih.

Ples vseučilišnikov v Zagrebu. Dne 6. t. m. se je vršil ob velikanski udeležbi meščanstva ples zagrebških vseučilišnikov. Ker ni bil povabljen na ples ban pl. Čuvaj, se je vseučilišnikom odtegnila vojaška godba. Častniki so dobili ukaz, da se ne smejo udeležiti plesa. Ples je bil zato velikanska manifestacija meščanstva za dijaštvo proti banu.

Podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaju so v času od dne 7. januarja do dne 1. februarja 1912 darovali: po 20 K: profesorji gimnazije v Kranju in dr. Dragotin Treo, odvetnik v Gorici; po 10 K: dr. J. Jelenč na Dunaju, županstvo industrijskega kraja Ajdovščina, Martin Ogorevc v Konjicah, Ivan Vrhovnik, trnovski župnik v Ljubljani, Ivan Šepic v Konjicah in Franc Kušar, Mengeš; 8 K: M. Mladič na Dunaju; po 4 K: dr. Silvin Hrašovec, c. kr. okrajni sodnik v Rudolfovc in dr. Albin Poznik, c. kr. notar ravnotam; po 5 K: Franc Peterlin, c. kr. sodni svetnik v Kranjski gori, Ivan Gričar v Ljubljani, dr. Jakob Šket, c. kr. vladni svetnik v Celoveu, Ivan Vončina, magistratni

ravnatelj v Ljubljani, Milan Žnidaršič v Matenjavsi (Prestranek), dr. Anton Medved, profesor v Mariboru, dr. Kreft, zdravnik pri Sv. Juriju ob Ščavnici, Matko Prelovšek, inženir v Ljubljani in Ivan Zupan, župnik v Hrenovcih pri Hraščah; 4 K: Stefan Sušec, c. kr. finančni komisar na Dunaju; po 2 K: Martin Meško, župnik pri Kapeli, Jakobina dr. Žitkova v Novem mestu, Anton Jakonič, posestnik v Gorici in Jožet Kržišnik, gimnazijski profesor v St. Vidu nad Ljubljano. Skupaj 177 K. — Društveni odbor se toplo zahvaljuje vsem plemenitim darovalcem in opozarja, da je tekoče šolsko leto razdelil med dijake že 2815 K, prejel pa na podporah le 2626.06 K. Dotakniti se je moral, da ne odbije prepotrebnih prisilcev, razpoložnino iz preteklega leta, ki pa bo tudi kmalu pošla. Prosimo torej nadaljnjih podpor. Darove sprejema: dr. Stanko Lapajne, dvorni in sodni odvetnik na Dunaju, I., Bräunerstrasse 16, društveni blagajnik.

Baron Hertling, znani voditelj bavarskega centra, bo baje prevzel sedaj po končnih volitvah ministrsko predsedstvo.

Odborova seja S. K. S. Z. se je vršila včeraj dne 8. t. m. Razpravljale so se važne zadeve radi izobraževalnega dela na naši jezikovni meji. Od meje je prihajajo vedno nove prošnje za časnike in knjige, ljudstvo želi čtiva, posebno obmejna mladina, a S. K. S. Z. ne more ustreči vsem prošnjam, ker primanjkuje takih knjig. Naprosajo se torej slovenski rodoljubi, da pošljejo S. K. S. Z. knjige, ki jih ne rabijo. Posebno dobro došli so nam mladinski spisi, „Angelček“, „Vrtec“ itd. Prosi se za cele letnike. — Določili so se sledeči socialni tečaji: dne 13. februarja na Gimnaskem, dne 14. februarja pri Novi cerkvi, dne 15. februarja na Frankolovem. Poleg tega se bosta vršila v kratkem dva gospodarska tečaja. S. K. S. Z. zelo mnogo žrtvuje za kulturni napredek spodnještajerskih Slovencev. Posebno na jezikovni meji se pozna delo in skrb, ki ga obrača S. K. S. Z. za obmejne brate in sestre. Številni tečaji, pošiljanje knjig in časnikov na mejo in drugo smotreno delo za izobrazbo našega ljudstva stane S. K. S. Z. zelo mnogo denarja. Prosimo torej, da se je naši rodoljubi pogosto spominjajo z darovi.

Štajersko.

Mariborske novice.

Za Dijaško kuhinjo v Mariboru so darovali sledeči p. n. dobrotniki in dobrotnice: makolska pošiljnice 30 K, dr. Klasinc v Gradcu 10 K, župnik Segula 5 K, Koser v Juršincih 2 K, Šerbela Franc, pokopač na Pobrežju, 5 K, Ješovnik Tomaž v Gornji Radgoni 4 K. Vsem dobrotnikom in dobrotnicam stotero Bog plati!

Drzen napad. V noči od dne 7. na dne 8. t. m. je neki neznan tolovaj napadel v Hugo Wolf-ulici v Mariboru občinskega slugo v pokoji Jožeta Ebnerja, ki pobira tudi za bolniško blagajno tukajšnjega trgovskega društva denar, ga z nožem zabodel v prsa in mu pobral denarnico z 400 K. Zločinec je potem odbežal, med tem ko je Ebner nezavesten obležal, dokler ga ni rešilni voz, ki je bil poklican, odpeljal v bolnišnico.

Odlikovanje: Okrajni šolski nadzornik, ravnatelj Ivan Dreflak v Mariboru, je bil odlikovan z zlatim zaslužnim križcem s kreno.

Mariborski okrajni glavar kaj rad vstreže nemškutarjem v mariborski okolici. Glavarnstvo se je naprosilo, da pozove občinskega predstojnika v Kamnici, naj razpiše občinske volitve, ki bi se morale že zdavno izvršiti. Od tega je že več mesecev; čakali so, da se naveliča predstojnik Petschar vpiti županstvo in odloži svoje mesto. Na njegovo mesto pa imenuje glavarnstvo znanega nadučitelja Hofbauerja z namenom, da ta vodi občinske volitve. Kako se bodo te volitve vodile in vršile, mora biti glavarnstvu znano in tudi nanj pade odgovornost.

Poskušen samoumor. V ponedeljek po noči se je hotel 19letni fotografski pomočnik Franc Zgone v svojem stanovanju zastrupiti s fosforjem. Rešilni voz, ki je bil hitro obveščen, ga je nemudoma odpeljal v bolnišnico. Vzrok poskušene samoumora je baje nesrečna ljubezen.

Vsled leda. Roza Korošec, delavka v Mariboru, Koroška cesta, je dne 7. t. m. na Koroški cesti vsled leda padla in si je pri tem strlaj levo stegno. Rešilni voz jo je takoj odpeljal v bolnišnico.

Nesreča. Franc Fanešl, mizarski pomočnik pri tvrdki Franz v Mariboru, je v ponedeljski rezal šipe v okna. Pri tem mu zdrsne nož in si je prizadljal na levi roki na ta način veliko rano, vsled katere je moral v bolnišnico.

Most. Dne 1. februarja 1913 mora družba Gärtner izročiti most čez Dravo splošnemu prometu. Družba je doslej imela veliko srečo. Že tretjo leto stavi most, a še doslej se ni imela boriti s povodnjo. Bržčas bo še letošnji sneg skopnil brez povodnji.

Ob novem letu 1913 boše slavno c. kr. okrajno glavarnstvo Maribor s svojimi podrejenimi uradi začelo uradovati v novem poslopiju na Tegetthoffovem trgu. Kako domoljubu dobro dene, ko vidi nad glavnim vhodom dvoglavega (avstrijskega) orla razprostrati svoja mogočna krila, kar se na drugem cesarjem poslopiju, žal, pogreša. (To je na okrožnem sodišču, kjer sta dva pruska samoglavna orla. Op. stavca.)

Samoumor. Danes po noči se je vstrelil v Studencih pri Mariboru bivši pomožni kovač pri južni železnici Stepich. Stanoval je na okrajni cesti števil. 45. Vstrelil se je v svojem stanovanju s kroglo iz revolverja. Zapušča vdovo in otroke.

Nesreča. Janez Greibl, stekleničar pri pivovarni Götz v Mariboru, je dne 8. t. m. hotel potegniti zatek iz steklenice. Pri tem mu je pa steklenica v roki eksplodirala in ga hudo ranila.

Studenci pri Mariboru. Dne 7. t. m. je šel 14-letni učenec na mariborski realki Janez Pok v Studencih s puško na lov na vrane. Pri tem se mu je puška sprožila in strel ga je zadel v desno roko in ga nevarno ranil. Mati ga je takoj odvedla v bolnišnico.

Celjske novice.

Podružnica „Slovenske Straže“ v Celju je poslala tekom dveh mesecev že drugič po 200 kron na centralo v Ljubljano. Bog živi požrtvovalnost njenih udov! V imenu obmejnih Slovencev prisrčna hvala!

V Celju se vse smeji, ker pišejo liberalni listi o razdoru v S. K. S. Z. Tem revežem je nevednost v lastnem taboru, ki se vedno bolj javlja povsod, že povsem zbegala pamet in se nahajajo v nekakem hipnotičnem stanju: duhove, ki jih strašijo doma, vidijo drugod. „Slovenec“ je poročal, da se nezadovoljni elementi, ki ne odobrujejo politiko sedanjega liberalnega vodstva, zbirajo okrog Hrašovčevega sina. Vest je resnična. Dvomimo samo, da bi pod novo zvezdo liberalci kaj boljši jadrili. Elementi, ki so še združeni v liberalni stranki, so že tako skvarjeni, da je kakšno oživotvorenje nemogoče. Da se razpadajoče dele nekoliko polimati in stavbo na novo prebarvati, toda temelji in jedro je gnilo.

Ptujske novice.

V živo jih je zadel „Slovenec“ je pred kratkim prinesel dopis iz Ptuj, v katerem je dopisnik povsem opravičeno povečal našim liberalcem v brk, da za narodno probujo slovenskega ljudstva v Ptuj in okolici nič ne storijo, temveč da skrbijo samo za lastne žepe. Po pregovoru: resnica v oči bode, je tudi naše liberalce ta dopis spravil povsem iz ravnotežja. Vsi so razburjeni in nekdaj, ki ga ni težko uganiti, je napisal za „Slovenski Narod“ od dne 7. t. m. cel dolg članek kot odgovor. Skoro vse laži, ki jih je bilo že kdaj čitati o naših duhovnikih, je še enkrat pogrel in jih serviral brumnim čitateljem — „Slovenskega Naroda.“ Našim liberalcem, ki so taki narodnjaki, da nosijo, če treba Nemcem dopasti, celo plavice in se vesele vsake neresnice, s katero se lopne po slovenskem duhovniku, bodo gotovo dobro — teknile. V označenju manir liberalnega tintokaza bo di samo povedano, da trdi, da uradujejo vsi župniki ptujskega okraja nemški, kar je seveda grda laž. Tudi drugače nam ni treba braniti narodnjaštva naše duhovščine. Če bi te ne bilo, bi se bila ptujska okolica že davno potopila v nemškutarskem in šnoparskem morju, radi liberalnih škricov in naj so izželi še toliko iz našega revnega slovenskega ljudstva, bi se gotovo že bila. Ravno sedanja čč. gg. kaplana Psunder in Jager sta bila radi svoje narodne zavlačivosti že mnogo preganjana, zato je tako napadanje naše požrtvovalne duhovščine podlo, vredno raznih na račun naroda „zaslužnih“ liberalcev.

Ljutomerske novice.

Darovi. Gospod dr. Franc Rosina, cvetnik v Mariboru, je naklonil Franc Jožefovi šoli v Ljutomeru 10 K za ubožno šolsko mladino, za kateri dar se podporno društvo Franc Jožefove šole najiskreneje zahvaljuje. — Istotako izreka odbor tega društva najsrčnejšo zahvalo cenjenim gostom Novak-Prelogove gostije na Moti za v gornji namen nabrani znesek 6 K. Bog plačaj!

Za „Slov. Stražo.“ Na Filipič-Novakovi gostiji v Radomerji se je nabralo za „Slov. Stražo“ 16 K. V posnemanje!

V Babinčih je posestnik gospod Jožet Karba dne 8. t. m. dopolnil devetdeset let svojega življenja, telesno in duševno zdrav. Tem povodom je naša „Slovenska Straža“ dobila 20 K kot „Slomšekov dar.“ Slavljence je oče častitega gospoda župnika Karba v Zrečah ter najstarejši ljutomerski slovenski volilec. Naše čestitke!

Trboveljske novice.

Smrtna kosa. Dne 7. t. m. je umrl gospod Fr. Gođec, rudniški paznik, član Pazniškega in delavskega podpornega društva, član veteranskega društva, član J. S. Z., skupina Trbovlje, in odbornik Društvenega doma. Bil je priljubljen pri svojih predstojnikih in ugleden paznik ter dober svojim podložnim delavcem. Prestal je veliko v svoji bolezni, ki ga je mučila čez eno leto. Prenašal je vse vdan v božjo voljo. Bil je enkrat v Ljubljani in enkrat v Gradcu operiran. Do zadnjega časa je še vedno mislil na ozdravljenje, pa po svoji milosti ga je Bog rešil velikih muk. Bog mu bodi milostljiv in zemlja naj mu bo lahka. Njegovi soprogi in sorodnikom izreka tem potem svoje sožalje — Jugoslovanska strokovna zveza.

Trbovlje. Predzadnje nedeljo dne 28. proštnca je bilo pri nas 42 parov na oklicu; toliko jih menda še nikdar ni bilo, odkar obstoji trboveljska fara. Zaradi toliko oklicev se je morala opustiti pridiga. Naj pa kdo reče, da Trbovlje ne napredujejo.

Zborovanje J. S. Z. V nedeljo po večernicah se vrši v Društvenem domu zborovanje J. S. Z. Govoril bo poslanec dr. Benkovič. Delavci, prišite mnogoštevilno!

Opozorjamo tem potom tudi še na shod S. K. Z., ki se vrši v nedeljo po rani sv. maši v Društvenem domu. Poročala bosta poslanca dr. Benkovič in Terglav. Volilci! Vaša dolžnost je, da pridete in poveste svoje mnenje.

Drugi kraji.

Hoče. V nedeljo dne 18. t. m. ima Mladeniška zveza in Orel mesečni sestanek s petjem, delamacijsko in poučnimi govori. Začetek takoj popoldne po večernicah.

Ruše: Pregovor pravi: „V hiši obešenca se ne sme govoriti o vrvi.“ Na ta pregovor naj se spominjajo naši liberalci, predno govorijo o alkoholu ter ga očitajo možem v naših vrstah. Zakaj ravno v liberalnem taboru alkohol hudo razsaja in ugonablja ljudi telesno, duševno in tudi gospodarsko. Naj torej naši liberalci in liberalčki kar molčijo ter naj rajši sebe primejo za nosove in videli bodo, da držijo v rokah rudeče nosove, rudeče ne vsled tega prijemljanja in tudi ne vsled vode, ki je ne pijejo, temveč zavoljo alkohola, ki jim veliko gladkeje teče skozi grla in jim čara na nose tisto barvo, ki označuje liberalno in socialdemokratsko združitev.

Ruše. Grozno „nerodni list“ od dne 25. januarja 1912 prinaša neki dopis iz Pariza, v katerem stoji, da je največje zlo, ki leži kot prokletstvo našim sedanjim stanom, pomanjkanje resnicoljubnosti. To prokletstvo kaže celi dopis iz Ruš, v ravno tej številki, ki kar mrgoli samih laži. V Rušah smo si dne 6. januarja 1912 ustanovili sami samostojni delavci Jugoslovansko strokovno zvezo z namenom, da bomo na trdni, resnični, strokovni podlagi organizirani, pred vsako nesrečo zavarovani, in da se bomo med seboj v vseh stvarnih strokovnih, tudi narodnih in spornih rečeh podpirali v prilog resnicoljubnosti. Zakaj bi moralo sto in sto ljudi prežvekovati večne laži liberalnih listov. Imamo že dovolj moči in dovolj krepke volje, da odbijemo nesramne napade na naše moze. „Narodni hinavec“ se joče v omenjeni številki čez Novoštifto, da tamkaj gospod župnik ne zapira gostilne. Pri nas v Rušah pa najnaprednejši naprednjaki točijo žganje čez ulico in zastrupljajo uboge delavce. Da vas ni sram napajati uboge trpine, ko si kupujejo živež v trgovini, s ponarejeno hruščev vodo. Zakaj vas ni sram? Zato, da bi bili potem vsi vaši zapeljani žganjepivci voda na vaš lažnjivi liberalni mlin. In če mi drugi trezni delavci hočemo čvrstevati ljudi od te kuge žganjepitja in si proti temu ustanovimo društvo za strokovno izobrazbo, potem je tak krik in vik v liberalnem taboru, da ne vemo, ali se vam meša, ali pa je vas strah pred nami. Vprašal bi rad naše naprednjake, kje je njihova napredna pamet, če njihov vodja trdi, da so vse, kar je dobrega in koristnega za delavce v Avstriji, storili socialdemokratski poslanci, a da vsi drugi niso nič storili, kakor samo izkorisčali v svoje namene. Le tako naprej in v teku časa bo lepa pohorska planina last socialnih demokratov in sedanji posestniki, ki sedaj agitirajo za socialne demokrate, bodo njih revni podrepaniki.

Smolnik. V „Narodnem Listu“ napada dopisnik iz Ruš z onemoglo jezo mojo osebo in mi očita nehvaležnost napram liberalnim dobrotam. Na take neumnosti mi res ni treba odgovoriti. Dalje se je zaletel z nepoznani dopisnik v lečenje mojih potrpih reber, kar je bilo že pred devetimi leti, za katero velikodušnost sem gospodu Viktorju Glaserju hvaležen. Trdim pa, da sem se v teku časa pošteno revanširal, kar mi bo gospod Viktor Glaser (če tudi nehoče) priznal. In po čem se iztika dopisnik „narodnega Lista“?! Kar se alkoholnih živcev tiče, opozorim g. dopisnika, da si tudi gospod Viktor Glaser pravi rad krepil svoje živce z alkoholom. Ali hočete dokazov? Sploh ti svetujem, pometaj v svojem taboru, skritih smeti imate dovolj! „Narodni List“ piše tudi o smolniškem odborniku in hoče s tem zadeti mojo osebo. Priporočam ti, da pogledaš v občinsko pisarno, oziroma na c. kr. okrajno glavarnstvo, katero te bo poučilo, da občinske izvolitve nisem sprejel ter sploh odklonil vsak mandat za občinski zastop, kajti ugle da med liberalci in sociji nisem in ne bom iskal! mirnim srcem pa beležim, da sem v času svojega županovanja zastavil svoje duševne in telesne moči, kakor tudi svoje zdravje ob vednih takratnih komisijah, v blagor občine. Glej zadnja občinska pisma leta 1899. Sedaj pa še 1200 K. Prosim dopisnika, da jih iztirja, če so kje in mi jih izroči. Že sedaj sem mu hvaležen in z veselim srcem mu odstopim 50% nagrade. Konečno beležim, da nisem nikogar kot osebo ne pismeno in ne ustmeno potipal, pač pa liberalne in socialdemokratske nakane, kajti naša deviza je: „Vse za vero, dom, cesarja!“ Če bi bila omika na vaši strani res tolika (pa ni!), opomba stavca učena,“ mogoče da bi napadali potem samo dejstva in ne osebe! Zavozljan dopisnik slika mene kot umirovljenega kmeta. To je pa že svetovna novica. Gospod N. N., povej nam vendar, kje je ta slavni sklad, iz katerega črepljejo umirovljeni kmetje svojo pokojnino!? Iz srca ti bomo hvaležni, zlasti jaz kot prvi umirovljeni kmet! Smolnik, 7. febr. 1912. — L. Hleb.

Sv. Lovrenc nad Mariborom. Dva požara. V torek dne 6. t. m. zjutraj takoj po polnoči je izbruhnil ogenj v podstrešju enonadstropne hiše Jakba

Novaka, po domače „Hirschenwirt“, v trgu. Hipno se je razširil in je uničil vse strešje, podstrešje in še vsled lesenega stropa tudi posamezne sobe prvega nadstropja. Zgorelo je mnogo dragocenega pohištva. Požarna bramba je gasila neumorno noč in dan. Ob eni uri po noči je nastal močan veter. Če bi ne bile sosedne strehe visoko s snegom pokrite, užgalo bi se tudi Maroltovo, Miheličovo in Boldinovo poslopje. Trg ima električno razsvetljavo. Vsled velikanske vročine so se razbelile žice, ki vodijo električni tok. V tovarni za elektriko, ki je združena z dragoceno žago ob Radolni blizu Kieferjevih tovarn za kose, se je pozabilo izločiti električni tok in luči ugasniti; zato je izbruhnil ogenj okoli dveh po noči tudi tam. Električna tovarna, žaga in mnogo lesa — vsi skupaj last gospoda Avgusta Löschniga — je popolnoma zgorelo. Požarna bramba je torej morala ob enem v spodnjem in zgornjem delu trga gasiti. Za zgornji trg je priskrbel vode veliki ribnik gospoda zupnika, dočim so bili vsi studenci sosedov takoj prazni. V električni tovarni gospoda Löschniga manjka izkušenega monterja. Na obeh krajih so povzročile ogenj važne lesene naprave pri peči, oziroma v dimniku.

Sv. Lovrenc v Slov. goricah. Mladeniška zveza pri Sv. Lovrencu v Slov. goricah priredi v nedeljo dne 11. t. m. veselico s sledečim vspeedom: 1. Pesem „Ne vdajmo se“, poje moški zbor. 2. Pesem „Domovina, mili kraj.“ 3. Govor. 4. Igra „Rudeči nosovi.“ 5. Pesem „Hej rojaki“, poje moški zbor. 6. Šaljivi prizor „Ženin Miha.“ Prijatelji poštene zabave in veselja se uljudno vabijo. Čisti dobiček je namenjen za društveno knjižnico. Vstopnina 20 v.

Sv. Anton v Slov. goricah. Katoliško bralno društvo se pripravlja z neko veselico za zadnjo nedeljo v pustu. Opozarjamo že sedaj. Torej na svidenje dne 18. t. m.!

Sv. Urban pri Ptuj. Tukajšnje bralno društvo priredi drugo nedeljo, to je dne 18. t. m. popoldne ob 3. uri, veselico s poučnim govorom, tombolo, šaljivo pošto in z mnogovrstnim drugim programom. Vstopnina 20 vin. Ljubitelji poštene zabave uljudno vabi odbor.

Hajdin pri Ptuj. V Gereči vesi se je v hiši Nahbergerjev na gostiji Janeza Kiselaka in Barbare Nahbergerjeve nabralo med veselimi svati za „Slovensko Stražo“ 12.72 K. Novporočencema obilo blagoslova!

Hajdin pri Ptuj. Pri nas priredi poslanec g. Ozmeč v nedeljo dne 11. t. m. po rapnem sv. opravilu v posojilniških prostorih shod. Somišljeniki in volilci, pridite!

Sv. Marko niže Ptuja. Pri nas priredi poslanec gospod Ozmeč v nedeljo dne 11. t. m. popoldne po večernicah pri Golobu shod. Volilci, pridite vsi na shod!

Sv. Marijeta na Dravskem polju. Pri Sv. Marijeti na Dravskem polju je dne 7. t. m. umrl ondotni trgovec in posestnik Aleksander Golob v 35. letu svoje starosti.

Cirkovce. Kodras, Poličar in Peharček se že sedaj hudujejo nad abstinenco igro „Pijavka“, katero vprizoriijo fantje v nedeljo dne 11. t. m. ob 3. uri popoldne v društveni sobani. Če bi se kdo pri tej igri preveč žalostil, tistega bo že „Polona“ potlačila, da bo še dovolj smeha za predpust. V govoru se bodo delili razni dobri nauki, kjer pa teh ne mara, naj posluša petje in deklamacijo.

Sv. Lenart v Slov. goricah. Tukajšnje katoliško bralno in gospodarsko društvo je vprizorilo v nedeljo dne 4. t. m. štiridejansko igro „Divji lovec.“ Vsi igralci so dobro pogočili svoje vloge. Za smeh sta vedno skrbela Tonček, katerega je vedno „imelo“, in kovač Jure. Janez in Majda pa sta zopet v svoji „nesreči“ rakli Gašperja „marsikateremu gledalcu izvalila solze v oči. Županu Zavrtniku, katerega uloga je pač gotovo najtežja, je videti, da je že doma na našem odrin in da je kos tudi težavnejšim nalogam. Naravnost čudili smo se, da se je zamgla tako velika in obširna igra na malem odrin in s priprostimi fanti in dekleti vprizoriti. Na splošno željo občinstva se bo igra v kratkem ponovila.

Slov. Bistrica: V soboto zvečer je vsled teme 70letni Jurij Leskovar, c. kr. finančni nadpaznik v pokoji, v pritižju tako močno padel, da je zadobil veliko rano na glavi in se mora sedaj lečiti v bolnišnici.

Konjice: Čitalnica v Konjicah vabi na lovski ples v konjskem Narodnem domu v soboto dne 10. t. m. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina za osebo 1 K. Toaleta lovška ali promenadna.

St. Peter v Savinjski dolini. V nedeljo dne 11. t. m. se vprizori v St. Petru „Mala pevka“, igra s petjem v petih dejanjih. Prijatelji poštene zabave, pridite!

Sv. Stefan pri Smarju. Pri veseli ženitnini poročencev Jakoba Jesiha in Jožefe Pungeršekove so mnogoštevilni kmečki svatje darovali za „Slovensko Stražo“ 16 K. Slava vrli slovenski svatovskiini!

Smarije pri Jelšah. Katoliško slovensko izobraževalno društvo ima svoj letni redni občni zbor v nedeljo dne 11. t. m. v Habjanovi gostilni po večernicah. Po občnem zboru predstavljajo naši fantje resno šaljivo igro: „Mojstra Križnika božični večer.“ Vstopnina: sedeži po 60 v, 80 v, 1 K, stojala po 30 vin. Pridite gotovo gledat in poslušat — ne bo vam žal!

Zreče. Podružnica društva „Slovenska Straža“ bo dne 18. t. m. po večernicah priredila občni zbor. Dekleta bodo vprizorile igro „Jezó nad pevelinom.“ Za tisti dan pripravljajo tudi nekaj naši mladeniči.

Poljčane. V nedeljo dne 4. t. m. se je poročil gospod Janez Dreu, c. kr. nadpaznik, z gospodično Liziko Gajšek, gostilničarico in posestniško hčerko v Poljčanah. Zelimo obilo sreče!

Slivnica pri Celju. Naše Bralno društvo ima v nedeljo dne 11. t. m. po večernicah popoldne svoj občni zbor. Odrasli in mladina, priite vsi na ta shod!

Pilštanj. V nedeljo dne 11. t. m. gremo vsi v Lesično k Jakazu Gubenšku! Naši fantje bodo igrali burko: „Rudeči nosovi“, dekleta pa „Svojejtavna Minka“, igra v štirih dejanjih. Slišali bomo tudi mile narodne pesmice, s katerimi nas bode kratkočasil naš kakor slavček izvežban pevski zbor. Torej, gremo vsi!

Novacerkev. V sobi bralnega društva se boče v nedeljo dne 11. t. m. popoldne po večernicah igrala igra „Kazen ne izostane.“ Igrali bodo mladeniči. Pridite!

Križevci. Naše bralno društvo bo priredilo 18. t. m., to je na predpustno nedeljo, veselico s petjem, lepo gledališko igro in če mogoče bodo zopet tamburaši nastopili.

Juroveci. Kmečko bralno društvo v Jurovecih priredi svoj občni zbor v nedeljo dne 11. t. m. pri gospodu Rišnerju z veselico ob 3. uri popoldne. Udeležite se številno!

Mestinje. Kmetijska podružnica Mestinje-Sv. Peter na Medvedovem selu priredi v nedeljo dne 11. t. m. ob 3. uri popoldne v gostilni gospoda Antona Smeha na Mestnju svoj letni občni zbor z zanimivim vspeedom. Vsprejemajo se naročila na razna semena itd. Poučni govor o pomenu kmetijskega knjigovodstva ima tajnik gospod Fr. Holz. Udje podružnice od Sv. Petra, Sladkore, iz Šmarja, od Sv. Eme in Zibike, pridite polnoštevilno! Povabljeni so tudi vsi, ki želijo na novo pristopiti. — Podružnični odbor.

Vransko. Dne 11. t. m. po večernicah ima naše Katoliško slovensko izobraževalno društvo svoj občni zbor z navadnim vspeedom. Prijatelji našega izobraževalnega društva pa tudi drugi ste prisrčno vabljeni!

Gomilsko. Bralno društvo priredi v dneh 25., 26. in 27. t. m. knjigovodski tečaj za kmetijstvo. K tečaju lahko pridejo možje, mladeniči in dekleta. Kdor se hoče udeležiti tega tečaja, se mora prijaviti do dne 25. t. m. ob 3. uri popoldne v društveni sobi bralnega društva na Gomilskem.

Petrovce. Na pustno nedeljo dne 18. t. m. igrarajo naši fantje Orli igro „Repoštev, duh v krkonoških gorah, ali: vsega je enkrat konec.“ Čarobna burka v petih dejanjih. Pred in po igri nastopi novi pevski zbor dekliške zveze. Pel se boče triglasni venček Kimovec in štiriglasni venček Ferjančič. Prijatelji poštene zabave vabljeni. Nastop ob ¼4. uri po večernicah.

Petrovce. Dekliška zveza v Petrovcih priredi svoj redni občni zbor v nedeljo dne 11. t. m. po večernicah v bralni sobi. Na vspeodu so navadne točke. Mladeniči, pridite!

Polensak. Po umrlem Jakobu Šumenjaku, posestniku v Prevodu, je v nedeljo dne 28. prosinca na sedmini zbrano omizje nabralo in po „Slovenski Straži“ obmejnimi Slovincem darovalo 7 K. Posnemajte, somišljeniki!

Zg. Ponikva. Bralno in pevsko društvo priredi na pustno nedeljo dne 18. t. m. predpustno veselico z gledališko predstavo, petjem, godbo, deklamacijo in šaljivo pošto. Začetek ob ¼3. uri popoldne. Pridite!

Družmirje. Prostovoljna požarna bramba v Družmirju priredi svoj IV. letni redni občni zbor z navadnim vspeodom v nedeljo dne 11. t. m. v prostorih gospoda Ivana Gregorevčiča v Družmirju, točno ob 4. uri popoldne. Vabljeni ste vsi izvršujoči člani, kakor tudi drugo občinstvo.

Sv. Martin pri Velenju. Ker se zadnjo nedeljo dne 4. t. m. ni mogel vršiti redni občni zbor Katoliškega slovenskega izobraževalnega društva v St. Martinu pri Velenju, zato se isti vrši prihodnjo nedeljo dne 11. t. m. po večernicah v Društvenem domu. Člani in prijatelji društva ste še enkrat prijazno vabljeni!

Dobrna. Podružnica c. kr. kmetijske družbe na Dobrni je imela na svečeno svoj redni občni zbor. Udeležba je bila izvanredno velika. Načelnik podružnice je razposlal na sosedne občine vabila na občni zbor in za pristop. Ta vabila pa do danes niso imela nobenega vspeha. Kajti nobeden ni prišel na občni zbor iz sosednih občin in nobeden ni pristopil. Kaj neki to pomeni? Je to stanovska zavest? Se enkrat vabimo, kakor rečeno, posebno naše sosedbe, da pristopijo. — Ob 3. uri popoldne otvori načelnik župnik Kukovič zborovanje. Po prisrčnem pozdravu se spominja dne 30. januarja 1912 umrlega bivšega poljedelskega ministra dr. Ebenhocha, ki je v to ministrstvo prinesel svežega, zdravega duha. Posebno je skrbel za melioracije, izboljšanje različnih kmečkih panog. Veliko novih, koristnih postav je za njegov čas izšlo. Skrbel je za izboljšanje pašnikov in povzdigo živinoreje itd. Blag mu spomin! Ob enem se

načelnik spominja več članov, ki jih je smrt pobrala v teku leta. Poročilo tajnika nam je pokazalo, da je podružnica imela dva poučna shoda, dne 13. novembra 1911 pa izlet v šentjoške planine, kjer se je vršila agrarna komisija zaradi pašnikov. Ta stvar se zdaj že tako dolgo vleče, da smemo upati na končni najboljši vspeh po pregovoru, da dobra stvar dolgo časa potrebuje. Predsednik obžaluje, da je pri takomimenovanih naprednjakih tako malo zanimanja za podružnico. Nič ne berejo, samo zabavljajo, nič ne delajo v prid celokupnosti, ampak le razdor sejejo: nasproti neumnosti se še bogovi zaman vojskujejo. Blagajniško poročilo se je vzelo na znanje. Konečno nas je načelnik še opozoril, kako je trsnemu škodljivo, zavijaču, treba pri reznji že vzeti prilike, si dobiti skrivališča. Nato da gospod načelnik po srčnem pozdravu gospodu ravniatelju Belle-tu besedo, ki je v poldrugournem govoru jako temeljito predaval o sadjereji. Hvala lepa! Enoglasno se je pohvalilo to predavanje. Nato se je udnina pobirala in se je vršila volitev dveh delegatov za občni zbor v Gradec: častiti gospod Barbič in Janez Drgajner. Po občnem zboru je še gospod Steiner iz Gorice govoril o umetnem gnoju. Tako se je v najlepšem redu na občno korist vršilo to zborovanje. Vsem, posebno gospodu Belle-tu največja hvala.

Sv. Pavel. Aha! Grom in pekel na kaplana, ki si je upal povedati nekatere bolj ostre besede raz prižnice. Doslednosti ga hoče učiti neki zakotni liberalce v zadnjetedenskem „Narodnem Listu.“ Stavi pa pri tem Dekliško zvezo in plesne vaje v eno in isto vrsto. O dečko, pač škoda, da si predsedel toniko let v šolskih klopih in se sam še tako malo pravilno misliti naučil. Ponujš gospodu kaplanu prizanesljivost, katere pa on od nikogar ne potrebuje, a jo najbolj odločno od kakega liberalca odklanja. Prizanesljivosti pri vas, dragi liberalci, gospod kaplan še nikdar ni iskal ter je tudi v prihodnje ne bo, ker je za kaj takega preponosen. Povoda za jezo nad gospodom kaplanom pa vam bo prinesla še prihodnost dovolj!

Od Savinje. Gospod urednik! Ker se že dolgo nisem oglašil v Vašem cenjenem listu, vam hočem pa sedaj na kratko nekaj poročati. V nedeljo, dne 21. prosinca sem tudi jaz zlezal iz svojega brloga in sem jo mahnil proti Sv. Frančišku. Gredeč sem se ustavil tudi v gostilni gospoda Rojca. Ravno sem mislil oditi, ko jo primahajo nekateri možje. Spoznal sem takoj, da so imeli nekaj važnega opraviti. Po njih govoru sem uvidel, da so bili udje krajnega šolskega sveta ksaverijanskega. Kakor sem videl, je bil med njimi tudi nov načelnik gospod Zaleznik in sem si takoj mislil, da so imeli ti možje sejo krajnega šolskega sveta. In res, uganil sem jo. Kakor sem slišal iz njih ust pogovor, so gospod načelnik in nekaj udov podpisali neko izjavo, katero so potem bojda poslali v „Narodni List“, da odobrujejo, kar dela gospod nadučitelj, namreč da zabranjuje otrokom obisk gledaliških predstav. Jaz kot puščavnik seveda nisem ničesar vedel, kaj vse se je lansko leto dogodilo pri Sv. Frančišku. A pozneje sem zvedel, da so v jeseni ustanovili katoliško izobraževalno in bralno društvo, ki prireja tudi gledališke predstave. Na mah mi je postalo potem vse jasno: tem možem ni povšeči, da je ustanovljeno novo društvo. Ker sem spoznal, da so precej iznenadeni, sem jo pa koj kar naprej krenil. Med potom sem potem še vse bolj natanko zvedel, pa o tem danes še molčim. Na dan 18. t. m. bom pa zopet prilezel iz svojega brloga in bom šel na gledališko predstavo k Sv. Frančišku. Bom vsaj videl, če so res tako pohujšljive igre, katere prireja to mlado društvo. Svetoval bi pa tudi gospodu nadučitelju Trčaku in načelniku gospodu Zalezniku, naj prideta, da se potem očitno prepričata, kaj ne bo prav, da bosta potem lažje podpisala še kakšno izjavo. — Puščavnik iz Rađuhe.

Rečica ob Savinji. Na dan sv. Treh kraljev je imela tukajšnja požarna bramba veselico v gostilni pri Čuježu. Nič bi ne imeli proti temu, a v „Narodnem Listu“ smo čitali, kako je bilo vse iznenadeno nad plesom malih Čuježevih deklet, ki še šole ne obiskujete. Prisotni so bili tudi gospod Trčak iz Ksaverija, ki, kakor se sliši, ne dovolijo, da bi šolski otroci obiskovali predstave sosednega katoliškega izobraževalnega društva. A tukaj se pa sme že malim otrokom vcepiti veselje do nesrečnega plesa.

Skale. Bralno društvo priredi dne 11. t. m. ob 3. uri popoldne igro „Kmet Herod“ s petjem in tamburanjem.

Skale pri Velenju. Dne 2. t. m. je priredilo šentpavelsko pevsko društvo po večernicah koncert v prostorih gospoda Stergarja. Vsem navzočim je ugajalo krasno ubrano petje, kakoršnega že mi Skalčani že dolgo nismo slišali. Udeležba je bila vkljub jako slabemu vremenu obilna. Med drugimi je posestil koncert tudi mnogozaslужni župan iz Velenja, gospod Fr. Skaza, ki se je v krasnih besedah zahvalil vsem gospodom pevcem, posebno pa še čestital g. pevovodju, da ima tako krasen pevski zbor. S svojo marljivostjo in vstrajnostjo je gospod pevovodja dosegl, da ima sedaj pevski zbor, na katerega ni lahko ponosen le on sam, ampak tudi dela Savinjska dolina. V precejšnjem številu so prihiteli tudi vrli šoštanjčani. Hvala vsem. Vsi smo se razšli veseli in zadovoljni, posebno še, ker so nam gospodje pevci obljubili, da nam bodo v teku leta še enkrat pripravili takšno veselje.

Mozirje. Izobraževalno društvo v Mozirju priredi dne 18. t. m., to je na pustno nedeljo, veselico z igro „Eno uro dohtar“, srečolov, petje, tamburanje. Vabijo se vsi prijatelji in znanci, da pridejo v obilnem številu lovit srečo.

Ljubno: Občni zbor Bralnega društva dne 2. t. m. je pokazal, da je naše društvo res delavno. Preteklo leto je bilo za društvo leto dela v vsakem oziru in v novem letu pa hoče tudi pokazati, da hoče delati. Da nam to pokaže, prirede dne 11. t. m. naši vrli diletanti gledališko predstavo v prostorih stare šole takoj po večernicah. Veseli nas, da nam bodo zopet poskrbeli za pošteno zabavo, ker sedaj v predpusti vse želi kakega razvedrila. Kdor se tedaj hoče od srca nasmejati in videti, kaj naši diletanti znajo, naj gre z menoj k predstavi; zagotovim ga, da mu ne bo žal. Na svidenje torej!

Luče. Katoliško slovensko izobraževalno društvo v Lučah priredi v nedeljo dne 11. t. m. popoldan ob 2. uri igro „Trije tički“ in petje v šolskih prostorih. Čisti dobiček je namenjen za šolske otroke. Zato uljudno vabi na veselico — odbor izobraževalnega društva.

Gornjegrajski okraj. Volitve odbora okrajnega zastopa ne pustijo mirno spati dopisnika „Narodnega Lista“ iz Gornjegraja. Seveda mu ne more biti všeč, da je tako na lepem sfrčal iz odbora, ker je bil navajen le komandirati. Sedaj so pa minuli časi, ko so vsemogočno komandirali ljudje dopisnikovega kalibra. Hudo se bo res privaditi in prilagoditi novemu položaju, pa bo že moralo biti. Nič se naj dopisnik ne veseli, da je samo polovica zastopnikov za novega načelnika, ker savinjska stran bo stala kot en mož pri plenarnih sejah. Gospoda Kolenca, vulgo Jermana, vam iz srca privoščimo; saj je tako še vedno z vami vlek, pa ga imejte tudi sedaj. Dopisniku iz Gornjegraja se nekaj sanja, da je „mogoče duhovnike rdečica spreletavala“, ko je gospod kaplan Rabuza dobil šest glasov. K čemu neki? Saj so vendar iz tega vsi navzoči spoznali, da se govori gospodje že ne morejo več premagovati, ker so na ta način pokazali svojo onemoglo jezo, ko so videli, da so na celi črti sijajno propadli. Nač pa je te gospode spreletavala rdečica tako, da so že nekateri bili popolnoma plavi, a drugi zeleni od same jeze. Sicer pa ste storili to prav po „napredni“ maniri in od liberalca se tudi kaj drugega ne more pričakovati. Dotični gospodje pa si naj zapomnijo, da jim bo še ta „šala“ slana hodila. Kar se pa tiče opazke o dijetah, smo prepričani, da bodo sedanji odborniki bolj nobel in da ne bodo tako za dijetami lovili, kakor se je to poprej godilo, ko so na primer prišli na Ljubno kar po štirje delavci izplačevati in si potem pošteno potnino zaračunili. Vemo pa tudi dobro, da se znanprej ne bodo prirejale gostije na okrajne stroške in da se ne bo več pil šampanjec na račun davkoplačevalcev, kakor se je to do sedaj godilo. Le dregajte še, pa boste še več zvedli, kajti nobene vam ne ostanemo dolžni. Razumete?!

Iz Črnega kota: Dopisnik „Narodnega Lista“ iz Gornjegraja se na prav grd in brezveren način norčuje iz molitve in posta. Le zapomnite si, liberalni Gornjegrajci, kdaj ste se začeli norčevati iz naših verskih svetinj! Večje infamije bi ne mogli niti najzagrizenejši nasprotniki katoliške vere zapisati. In vi hočete biti naši voditelji?! In ko pridete ob času volitve med verno ljudstvo, pravite, da niste proti veri. Takrat se delate verne kristjane, potem pa napadate vse, kar je kristjanu svetega. Ali ni to hinavščina?! Mi si bomo že to dobro zapomnili in ob gotovem času bo vse prav prišlo; pa da se takrat ne boste izgovarjali! Ob priliki pa še več izpregovorimo.

Koroško.

Sestri zmrznili. Koroški šolski sistem! Tragično smrti ste storili v soboto dne 3. t. m. mladi šolarici, sedem- in devetletna Jerman v Žvabeku. Bil je ta dan nenavadno huda snežna metež. Kljub temu so morali otroci v šolo, ker gorje, če se šola za mudi! Paragrafi zahtevajo, c. kr. okrajni šolski svet poleg tega pretiže še z discipliniranjem učiteljev, če kake „neopravičene“ zamude ne zabeležijo. Krajnim šolskim svetom nočejo verjeti, naj se desetkrat naredi pravi vzrok. Ta dan je bil tedaj za ta kraj usodepoln. Ob 12. uri so bili izpušeni iz šole fantje; dekleta pa so morali ostati, ker bi se imel popoldne vršiti pouk za ročna dela. Ob 1. uri, ko je najhuje brilo, pa so smele tudi dekleta domov! In tako sta nesrečni deklici-sirotnici, ki sta že prej izgubili svoje starše, našle žalostno smrt. Zabeležiti sta v globokem snegu, še-le drugi dan pozno so jih ljudje, ki so ju iskali vso nedeljo, prebradli vse široko polje, našli pod snegom, sključeni, s sklenjenimi rokami. Pač žalost za ves kraj! Odgovornega delamo za to naš vnebovpijoči šolski sistem, birokratizem, ki vlada v njem. Po leti dajejo otrokom takozvane vročinske počitnice, „Hitzferien“, to je, v največji vročini jih spode iz šole domov. A na taki vročini še ni umrl otrok, pač pa po zimi zmrzujejo! Ali tega ni kriv sistem, ki sili otroke v šolo tudi v hudem mrazu, po najgrših potih, da jih niti odrasli ne morejo prehoditi. Po časih pa, kadar imajo otroci čas, po nepotrebnem posedajo doma, o božiču na primer, preseščajo dolgo časa doma, ker takrat so — dekletane počitnice! Birokratizem, ki vlada v naših šolah,

je zato odgovoren tudi za take nesreče, naj rečejo vsi faktorji, kar hočejo. Sploh se čujejo pritožbe, kako so po nekod v takem metežu zadrževali otroke v šoli. Več nam je vredno življenje naših otrok, kakor tisti posili nalimani pouk v sedanjih šolah! Deželni šolski svet, okrajni šolski svet naj storijo svojo dolžnost, treba bo pa tudi odločno se potegovati za prepotrebno reformo!

Elektrarno zida tovarnar V. Goll na Meži za Spodnji Dravograd in okolico. Delo bo baje kmalu končano. Tudi napredek.

Snega nam je nasipala zadnje dni zima, ki nam je do sedaj prizanašala, da je strah, in promet je močno oviran. Planincem pa bo dobro došel za spravljanje lesa.

Primorsko.

Burja in sneg ustavila ekspresni vlak. V ponedeljek je odšel iz Trsta ob grozni burji in snegu ob navadnem času ekspresni vlak, ki vozi proti Kormoranu. Komaj je prišel iz tržaške postaje, se je moral ustaviti in voziti je moral nazaj v postajo. Grozna burja s snegom je onemogočila vsako vožnjo. Zamude je imel tri ure. Uslužbenici, ki so bili na tem vlaklu, pravijo, da v svojem življenju še niso občutili take burje.

Dva brzovlaka sta izostala v ponedeljek na progi državne železnice med Trstom in Jesenicami — vsled obilice snega. Drugi vlaki so prihajali z velikimi zamudami. Delavcev na železnicah, ki so kdali sneg, je bilo na stotine.

Novi statut goriškega mesta. V Gorici so zdaj sklenili naslednjo izpremembo mestnega statuta: določijo se štirje razredi volilcev in sicer: I. razred z 200 K direktnega davka, II. razred z 50 K, III. razred z 20 K direktnega davka, v IV. razredu volijo vsi moški, ne glede na glasove v kakem prejšnjem razredu. Uradniki volijo v II., častni občani v I. razredu. Uveljaviti hočejo tedaj pluralitetni princip. I., II. in III. razred voli po devet, IV. pa samo pet starešin.

Narodno gospodarstvo.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani. — Upravi svet je odobril v seji dne 6. t. m. bilanco za leto 1911. Kakor je razvidno iz sledečih števk, je poslovanje banke v vseh oddelkih zopet znatno napredovalo: Aktiva: Blagajna: K 185.250 (lani kron 152.306), valute K 54.218 (lani K 96.625), menice in devize K 6.766.437 (lani K 6.076.298). Predelumi na vrednostne papirje K 2.807.766 (lani K 2.335.408), vrednostni papirji K 1.791.316 (lani K 1.818.111), dolžniki K 14.281.901 (lani K 12.788.994) inventar L 108.928 (lani K 69.207), realitete K 1.187.833 (lani K 925.865) skupno K 28.183.654 (lani K 24.262.817). — Pasiva: Delniška glavnica K 8.000.000 (K 5.000.000), rezervni zaklad K 740.097 (K 558.065), vloge kron 13.252.889 (K 11.064.138), upniki K 5.612.183 (lani K 7.195.350) transito-obresti K 93.677 (K 86.651) nevzdržena dividenda K 566 (K 338), dobiček kron 484.240 (K 358.273), skupno K 28.183.654 (lani kron 24.262.817). Račun zguhe in dobičkov. Izdatki: obresti K 1.432.706 (K 1.101.410), upravni stroški kron 94.618 (K 81.135), plače in stanarine K 206.860 (kron 144.540), davki in pristojbine K 109.770 (K 68.762), odpis inventarja K 11.227 (K 9.397), čisti dobiček za leto 1911 K 484.240 (K 358.273), skupno K 2.339.423 (K 1.767.547). Brejemki: obresti K 1.943.202 (lani K 1.449.854), iznos bančnih poslov K 316.220 (lani kron dobička iz leta 1910 K 50.290 (iz leta 1909 K 31.440), 256.079), iznos realitet K 29.710 (K 30.172), prenos skupno K 2.339.423 (K 1.767.547). Promet v letu 1911 1.300.000.000 K proti letu 1910 več za 266.000.000 K. Občni zbor delničarjev se je določil na dan 5. marca 1912 in se bode predlagala za leto 1911 zopet 7% na dividenda, to je K 28 od delnice; nadalje se bode predlagalo zvišanje delniške glavnice za 2.000.000 K na 10.000.000 K in ob enem sprememba pravil, da se sme zvišati delniška glavnica po potrebi in ga podlagi sklepa občenega zbora kreditne banke na 15 milijonov kron.

Hmelj. Zateško hmeljsko poročilo z dne 3. svečana. O hmeljski trgovini v pretečenem tednu ni veliko poročati, ker tokrat ni bilo živahna kupčija in se je hmelj prodajal in kupoval v majhnih partijah. Cene so pa vse eno ostale nespremenjene. Zateški hmelj se je notiral: 420 do 430 K za slabejšo kakovost, 430 do 435 K za srednje, 435 do 440 K za dobro srednje in 440 do 452 K za prama kakovosti. Tujega hmelja se je nekaj razpečalo, ceně so bile med 360 do 380 K za 50 kg. Prama hmelj do 400 K. Vreme je ohranilo zimski značaj; hudega mraza ni bilo, kajti toplomer je kazal zjutraj le — 2 do 3 stop. R.

Književnost in umetnost.

„Slovenska Matica“ je ravnokar pričela z razpisiljanjem knjig za leto 1911. Tokratni književni dar obstoja iz osmero knjig: 1. Zabavna knjižnica, XXIII. zvezek vsebuje Meško vo vojnovinsko sliko „Črna smrt“ in Pugaljevega „Gregorja“; 2. Knezo-va knjižnica prinaša drugi del dr. Lahovih „Brambovecev“; 3. Hrvaška knjižnica ima Simunovičovo povest „Tudjinac“; 4. V Zborniku najdemo štiri raz-

prave iz peresa dr. Grudna, dr. Kidriča, dr. Ilesica in Kobala; 5. V spomin sedemdesetletnice dr. Mencingerja je izdala „Matica“ dr. Mencingerjeve izbrane spise, uredil dr. Tominšek; 6. Slovanski spomini in jubileji, I. zvezek, to je nova knjižnica, ki bo prinašala spomine na razne slovenske pisatelje; letos govori med drugimi o Sumanu, Apihu in dr. Vošnjaku; 7. Slovenske narodne pesmi, 14. snopič; 8. Letopis.

„Mentor.“ 1911-1912. IV. letnik. Zvezek 5. — Vsebina: Iveri. Ksaver Meško. III. — Iz težkih ur. Pesem. Josip Lovrenčič. — Spomini na staro Recijo. Fr. Trdan. — Klic pomladi. Pesem. Bogumil Gorenjko. — Besedni homunkulus. Dr. A. Breznik. — Svetovne uganke. M. Stular. Konec. — Navod za šahovno igro. Andrej Uršič. Dalje. — Drobiž: Rešitev slike. — „Mentor“ izhaja v zavodu sv. Stanislava v St. Vidu nad Ljubljano prvega dne vsakega meseca in stane za dijake dve kroni, za druge naročnike pa štiri krona na leto.

Prvi slovenski oratorij „Assumptio B. M. V.“, zložil pater Hugolin Sattner, je izšel v tisku. Dobi-va se v vseh knjigarnah za ceno 8 K. Oratorij p. H. Sattnerja je prvo in doslej največje koncertno glasbeno delo za zbor, soliste in orkester. Izvajala ga bo Glasbena Matica v Ljubljani v dneh 13. in 17. marca s sodelovanjem 300 pevskih in glasbenih moči.

Vojska.

Vojno poročevalstvo in pogum vojakov.

Jules Claretie piše v „Annales“: Pogum je zelo lepa lastnost, ali v sebi ima pa tudi del sebičnosti in nade, da ga proslavi časnikar za junaka, zbudi v vojakovi duši tisto zaupanje in vname tisto navdušenje, ki je neobhodno potrebno v vojni. Človekovo dejanje hlepi po velikem zvonu in če vojak ve, da je opazovan, se čuti dvojno močnega. Nič ni žalostnejšega, kakor izzvati nevarnost v senoi in brez nade na slavo. Bijejo se prav tako za ugodno časniško notico, kakor za red. Aparati fotografov in zapisniki časnikarjev vnamajo pogum veliko bolj, kakor splošno sodijo. In če bi se vrnil Napoleon, ki je bil literat v uniformi, tedaj bi pričel svoj slaven nagovor z naslednjimi besedami: „Vojaki, pomislite, da vas opazuje štirideset poročevalcev s svinčnikom v roki!“

Hodeida.

Iz obstreljevanja na železnico pri Hodeidi pa lahko nastane zapletljaj med Italijo in Francijo, ki zna postati za Italijo usodepoln.

Caneva odpoklican.

Vest, da je vrhovni poveljnik italijanske vojske v Tripolitani, general Caneva, odpoklican v Rim, je splošno presenetila, ker se ravno sedaj prisornosti generala ne more pogrešati.

O vzrokih odpoklica krože razna domnevanja. Izvanredna previdnost generala Caneva se je že del časa kritikovala v odločujočih rimskih krogih. Vesti o bolehanju generala Caneva so izmišljene.

Iz bojišča.

Iz Tobruka se poroča, da je dne 3. t. m. napadla četa broječa sto beduincev od juga sem laške pozicije.

Zopet drugo poročilo pravi, da so se pokazale beduinske čete med Gargarešom in Tančuro, da za- branijo prodiranje Lahov proti jugu.

Kakor vse kaže, imajo Italijani povsod smolo, a vspheov prav malo.

Razgled po svetu.

Generalna stavka v Belgiji. Bruselj, dne 3. februarja. Zveza socialističnih sindikatov je v svoji včerajšnji seji sklenila, proglasiti generalno stavko vseh belgijskih rudarjev. Stavka bi bila za belgijsko industrijo usodepolna.

Rodbinska žaloigra. Berolin, dne 3. februarja. Nekaj 24letna tovarniška delavka je umorila svojo hčerko ter se nato obesila. Domači prepripi so bili vzrok grozovitemu činu.

Nesreča pri rokoborbi. Lodz, dne 3. februarja. Tukaj se je vršila mednarodna rokoborbna tekma. Neki italijanski rokoborec je brata znanega rokoborbea Ciganeviča s tako silo ob tla vrgel, da je bil na mestu mrtev. Zadnja vest: Ciganevič še živi!

Vsled atavizma. Petrograd, dne 3. februarja. Neka Varsar je obesila svojega osemletnega sina, ker je opazila, da je posedoval po svojem očetu duševno nemoralnost. Nato se je zastrupila. Oče je pa vsled tega zblaznel. Dobili so ga v Rigi ter oddali v blaznico.

Nesreča pri drsanju. Katovice, dne 3. februarja. Ne daleč od Oswiecyma je pri drsanju ufonilo pet šolarjev in učitelj Tobias, ki jim je hotel pomagati.

Banka v konkurzu. Stara banka Heurotte in Müller v Parizu je postala insolventna. Pasiva znašajo nad 20.000.000 frankov. Prizadeta je „Banque de France“ s 5.000.000, „Martinsbanka“ v Londonu s 5.000.000 in španska železniška družba „Alicante“ s 7.000.000 franki.

Ali ste že obnovili naročnino?

25 pol. najboljšega novega vina na Bizeljskem, belo in rdeče se proda vkup ali drom kupcem. Kupec mora imeti svoje sode. L. Donau, glavni rg 10, Celje. 162

!! Nečuveno !!

610 komadov le za K 4.50. Ena lepa pol. preciz ura na sidra, priznana dobra, znamka „Ciklop“, dobro iduća 3-let. jamstva, 3 komade pristnih žep. robcev, 1 lep prstan za gospode z imit. žlahtnim kamenom, lep kolir za gospe iz orient. biserov, zaklep patent., 1 eleg. broška za gospe (novost iz Pariza), 1 lepa usnjata denarnica 1 par bout. uhanov s pristno srebrno sponko in sim. bril. kamni 1 krasno žepro ogledalce z glavnikom, 1 par mod. zapest. gumbov, double, 1 lepo biležnic, 72 angl. pisarn. peres, 20 koresp. predmetov in 500 potrebnin. ki se v hiši rabijo, gratis. Vse skupaj z uro vred, ki je sama vredna tega denarja stane samo K 4.50. Pošiljatev proti povzet ali čese d nar naprej pošlje po dunjski osrednji razposilji.

P. Lust, Krakov Nr. a/
O. Če se naročita 2 zaboja, se pri-
loži brezplačno prav lepa double
zl. verižica za gospode. — Če kaj
ne ugoja se denar vrne. — Riskira
se nič. 89

Delavnica za popravila

Todna postrežba!

Dobro! Po ceni!

Velika zaloga ur, dragovne
kosti, srebrnine in optične
stvari po vsaki ceni.

Udi na shrota! Ilustr. senik zastav
Gramofone od 20 do 200 K.

Niklasta remont.-ura K 3.50

Pristna srebrna ura 7.

Original omega ura 18.

Kuhinjska ura 18.

Budiljka, niklasta 2.

Oročni prstani 2.

Prebrne verižice 2.

— očetna jamstva

Nasl. Dietinger

Theod. Fehrenbach

urar in očalar 447

Maribor, Gospodska ulica 25

Splošno izdatno in arhiv.

Grajska Maribor pri Loizu Nudi
ulica 18 se poceni hitro in cudno snazjo pre-
proge za okna, kakor tudi moško in
zensko perilo, domače perilo itd. itd.

Velika narodna trgovina
Karol Vanič, Celje
Narodni dom.

Na drobno! Na debelo

Priporoča bogato in vedno na novo ma-
nufakturno blago, kakor: sukno, platna
vseh vrst itd. **po najnižjih cenah.**

Opravo za krojače in šivilje izvanredno
po ceni. Cene brez konkurence

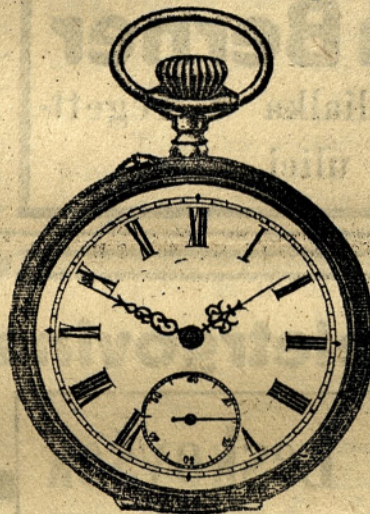
Solidna in točna postrežba.

Stikar in pleskar

Prevzamem vsa dela
dekoracijske, slikarske in
plekarske stroke, katere izvr-
šujem vestno in po najnižjih cenah.

Mihael Dobravec v Celju
Gospodska ulica 5.

Slovinci pozor!

Poročne prstane

vsake velikosti in po naj-
nižji ceni; ne votle am-
pak polne (masivne.)

Za blago jamčim in gra-
viram zastoj.

Posebno priporočam no-
ve slovenske plošče za
gramofon, v katerih i-
mam sedaj posebno ve-
liko izbiro.

Delavnica za popravila.

**Urar, očalar in
zlatar**

Franjo Bureš Maribor

Tegethofova cesta št. 39.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Trgovina s specerijskim blagom

Glavna slovenska zaloga velikanska
izbira kranj. vrvarskega blaga
kakor: šrang, užd, vrvi, vrvi
za perilo, mrez za seno in za o-
troške postelje itd. itd. :
Sprejema se vse pod to stroko
spadajoča dela kakor: vrvi za zvo-
nove, dvigalnice in transimsije. :

Na drobno!

Pozor Slovenci!

Ivan Ravnika
Celje

Graška cesta 21.

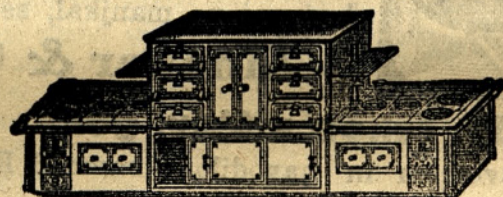
Na drobno! Točna in solidna postrežba! Na debelo!

Trgovina z moko in dežel. pridelki

Glavna slovenska zaloga suhih in
oljnatih barv, čopičev, firniza in
lakov. :
Zaloga nagrobnih in večerih sveč,
: Zaloga vseh rudniških voda. :
Priporočam sveže, deteljna, travna.
poljska, vrtna in cvetlična kaljiva
: semena. 22

Tovarna za peči H. KOLOSEUS

Wels, Gornje Avstrijsko.

Izvrstne in v vsakem oziru nedosegljive peči iz železa,
emaila, porcelana, majolike za gospodarstvo, hotele,
restavracije itd. — Naprave za kuhinjo s soparom, s
plinom in peči na plin, trpežne irske peči. Dobe se v vsaki
trgovini, kjer ne, se pošljejo takoj. Zahtevajo se naj
„Originalni Koloseus-štedilniki in manj vredni izdelki
naj se vračajo. Ceniki zastoj. 194

P. n. občinstvu naznanjam, da ne uradujem
več v hotelu »Pri belem volu« v Celju,
ampak od dne 15. februarja 1912 naprej imam
samostojno

odvetniško pisarno v Celju,
kolodvorske ulice št. 16, 1. nadstr.

(v hiši prodajalne klobučarja g. Wolf).

Sprejemem pisarja,

Alojz Gregorin,

45 sod. nadsvetnik v p. in advokat v Celju.

Ni treba si glavo tretiti!

Najboljše špecerijsko blago,
zanesljiva kaljiva vsakovrstna
semena

voščenih jin drugih vrst sveč,
dobivate zajamčeno solidne postrežbe pri
staroznani tvrdki

Milan Hočevan Celje
tik farne cerkve.

Smrekove storžje letošnje, semena polne, želoč, vo-
sek, vinski kamen, suhe češplje, suhe gobe, orehe,
sploh vse deželne pridelke kupi

veletrgovina

Anton Kolenc
Celje, Graška cesta 22.

Istotam se dobijo tudi vsi deželni pridelki, kakor fi-
žol, krompir, koruza itd., sploh vsi deželni pridelki,
kakor tudi vse specerijsko blago vedno sveže po naj-
nižjih cenah.

Na debelo!

Na drobno!

LJUDSKA HRANILNICA in POSOJILNICA V CELJU

registrovana zadruga

z neomejeno zavezo

v lastni hiši (Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta št. 9, I. nadstropje

obrestuje

hranilne vloge po 4%, brez odbitka rentnega davka. Spre-
jema hranilne knjižice drugih zavodov kot vloge, ne da bi
se obvezovanje prekinilo. Daje vložnikom na dom brezplačno
hranilne nabiralnike. Sprejema po sejemem skladišču na
tekoči račun in jih obrestuje od dne vložitve do dne vsdga.

uraduje

vsak terek in petek dopoldne. Prošnje se sprejemajo in po-
javljajo se dajejo vsak dan, izvenredno praznično, dopoldne od
8. do 12. ter od 2. do 6. ure popoldne. Za vpisane po peči
se dajejo zastoj polne-hranilnične položnice, št. 00000.
Telefon ima št. 8. Za hranilno sadenjuje naslov: Ljudska
posojilnica Celje.

posojuje

na zametih po 5%, do 6%, s amortizacijo ali brez, na
zastoj vrednostnih listin in na zastoj listin in
pogaj. Konvencije vrednostnih listin po danih
izločajo vsa druga zastoj. Zastoj in listin in
vrednostnih listin, zastoj in listin.

Najbolj zdrava
kavina pijača
je že 20 let
Kathreinerjeva
Kneippova
sladna kava.

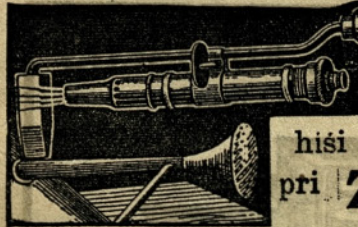
Reoničen
nadomestek kave!

Kathreinerjeva
prinese svežo in hitro.

V več dobrih in
izurjenih **urarskih pomočnikov**
sprejme takoj R. Salmič, urar in zlatar v Celju. 41

Aparat za lotanje

kakor ga kaže

poleg
stoječa
slika

in kateri bi v nobeni
hiši naj ne manjkalo, se dobi
pri **Zinauer & Co.**

Sv. Jakob v Slov. gor.

Cena s svincom in navodilom samo 6 K. Po-
šilja se po povzetju. 44

Jako priprosto! Zelo praktično! Nobena igrača!

Katoličani! Slovenci!

H kateremu krojaču se naj obrnemo?
K

Jos. Macuh

v Mariboru, Stolna ul. 5

nasproti Ljudski posojilnici.

Priporoča se preč. duhovščini in sl.
občinstvu za obilen obisk. Zagotavljam
točno in pošteno postrežbo. Cene pri-
merne. Zaloge črnega in modrega
blaga iz solidnih tovarn.

Volneno

za ženske in suknjo za moške obleke
zadnje mode razpošilja najceneje
Jugoslovanska razpošiljalna
R. Stermecki v Celju št. 301.
Vzorci na zahtevo poštnine prosto.

Lepo veleposestvo

v St. Ilju v Slov. gor., last rajnega gospoda Jožefa
Ferk a se prodaja na tri dele. Eden meri 30 oralov,
drugi 6 oralov, tretji pa 5 oralov; natančneje se izve
pri gosp. Janezu Baumann v St. Ilju v Slov. gor. 29

Lahek zaslužek.

Za na dom, za fante in de-
kleta že od 14. leta naprej.
Kdor želi delati za mene predmete, pri katerih se lahko zasluži 20 do
40 vinarjev na uro in to brez posebne učnosti. Kdor želi pojasniti in
vzorec od dela naj pošle 60 vin. v znamkah, katere se mu pa vrnejo
ako delo sprejme. Izrezljarska trgovina, trg Lemberg, Šmarje pri Jelšah.
36-8

Schlüter- kruh

redilen, lahko prebavljiv, okusen,
ostane dolgo svež, lep kruh in
cen. Izdeluje

pekarna Berner

Koroška cesta, filialka v Tegett-
hoffovi ulici. 14

Na debelo!

Veletrgovina s papirjem.

Na drobno!

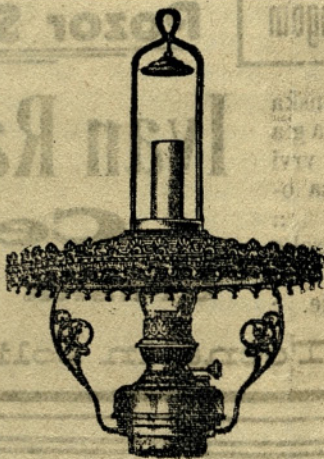
Goričar & Leskovšek

Celje : Graška ulica šte. 7.

Zvezna trgovina (Goričar & Leskovšek)

Celje, Rotovška ulica šte. 2.

Tovarniška zaloge vsekovrstnega papirja, pisalnih in risalnih potrebščin. 44
Lastna zaloge šolskih zvezkov, risank, risalnih skladov ter vseh tiskovin za urade.

Edina štajers. narodna steklarska trgovina
na debelo in na drobno

Franc Strupi :: Celje
Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porce-
lanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za podobe.
Prevzete vse steklarske h del pri cerkvah in priv. stavbah.

63

Najsolidnejša in točna postrežba.

Centrala: **Ljubljana.**

Podružnice: **Špljet, Celovec, Trst,**
Sarajevo in Gorica :

Delniški kapital: **8 milijon kron.**

Rezervni zaklad **čez K 800.000** obrestuje

vloge na vložne
knjižice po

od dne vloge do dne dviga.

Rent. davek plačuje banka iz svojega.

410
20
čistih

Podružnica
Ljubljanske Kreditne
Banke v Celju.